

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy

Kombinační hra ve fotbale a její bránění

Combination game at football and its defending

Diplomová práce

Thesis

Vedoucí práce:

PaedDr. Ladislav Pokorný

Zpracování:

červen 2011, Praha

Autor:

Bc. Ondřej Klamt

Obor:

TV - TIV

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma:

Kombinační hra ve fotbale a její bránění vypracoval samostatně a čerpal jsem z literárních pramenů a elektronických zdrojů, které jsem uvedl v seznamu použité literatury.

V Praze, dne.....

Bc. Ondřej Klamt

Poděkování

Na úvod této diplomové práce bych rád poděkoval klubu SK Slavia Praha za možnost provést zde výzkum na téma kombinační hra. Speciální poděkování potom patří Mgr. Jaroslavu Knyplovi (asistent trenéra ve starším dorostu A v klubu SK Slavia Praha) za veškerou výpomoc při výzkumu, možnou diskusi k trenérské činnosti, teoretické vybavení obohacující moje znalosti, za poskytnutí interview a v neposlední řadě za cenné rady a tipy při psaní diplomové práce.

Za vynikající odborné vedené, nápomoc ve všech směrech, vstřícnost a v neposlední řadě za velkou trpělivost, bych rád poděkoval mému vedoucímu práce, tedy PaedDr. Ladislavu Pokornému z katedry TV na Pedagogické fakultě UK v Praze.

Abstrakt:

Diplomová práce je zaměřena jednak na kombinační hru jako způsob pojetí postupného útoku ve fotbale a dále na způsob bránění tohoto herního projevu. Práce vznikala na základě teoretických zdrojů a výzkumu provedeném v klubu SK Slávia Praha a také na základě rozborů zápasů Ligy mistrů v roce 2011. Fakta zde uvedená by měla sloužit jako základní zdroj informací pro trenéry.

Klíčová slova:

Fotbal, kombinace, útočná fáze, bránění, přihrávka

Abstract:

Thesis is focused on a combination game of football as a way of consecutive offensive and also on the way of defending in this game style. It is based on both theoretical sources and original research conducted in the club SK Slavia Prague and also on the analysis of Champions League matches from year 2011. The outcomes of this thesis will be found in use as a source of information for practice trainers.

Key words:

Football, combination, offensive phase, defending, pass

Obsah

1. ÚVOD.....	8
2. PROBLÉMY, CÍLE A ÚKOLY PRÁCE.....	10
2.1. PROBLÉMY.....	10
2.2. ÚKOLY.....	10
3. TEORETICKÁ ČÁST.....	11
3.1. Použité grafické symboly	11
3.2. Pohybové schopnosti a fotbalové dovednosti potřebné pro kombinační hru ...	11
3.3. Závislost kombinační hry na rozestavení hráčů	21
3.4. Klasifikace rozestavení hráčů	23
3.5. Obranné herní systémy a jejich klasifikace	24
3.6. Obranné herní činnosti jednotlivce.....	28
3.7. Obranné herní kombinace	29
3.8. Přerušování akce (odebrání míče) při obranné fázi.....	29
3.9. Terminologické minimum:	30
4. HYPOTÉZY	34
5. METODY A POSTUP PRÁCE	35
5.1. Popis použitých metod.....	35
5.2. Zvolený postup práce (výzkumu)	36
6. VÝZKUMNÁ ČÁST	38
6.1. Výzkumný vzorek	38
6.2. Analýza	38
6.3. Realizace cvičení z tréninkových jednotek a jejich úspěšnost:	53
6.4. Interview	55
6.5. Poznatky z pozorování kombinační hry	56

6.6. Analýza pozorování bránění kombinační hry.....	57
7. DISKUZE	72
7.1. Srovnání výsledků výzkumu s teorií	72
7.2. Vlastní diskuze pozorování.....	73
7.3. Zhodnocení kombinační hry ve sledovaných utkáních	75
7.4. Zhodnocení bránění kombinační hry ve sledovaných utkáních; vytvoření obránného modelu	78
7.5. Přijetí/nepřijetí hypotéz	82
7.6. Reflexe výzkumu	84
8. ZÁVĚRY	86
8.1. Splnění úkolů a cílů	86
8.2. Doporučení pro trenéry	86
9. POUŽITÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE	89
9.1. Literatura.....	89
9.2. Elektronické zdroje.....	90
10. SEZNAMY	92
10.1. Seznam obrázků.....	92
10.2. Seznam tabulek	93
10.3. Seznam grafů	94

1. ÚVOD

Kombinační hra ve fotbale je nejčastějším projevem útočné fáze v tomto sportu. Avšak dokonale propracované obrany a taktiky bránění, kdy se do defenzivní fáze, zapojují všichni hráči včetně útočníků, zapříčiňují, že se z kombinační hry stává nesmírně složitá a technicky náročná činnost. Proto právě zde je třeba věnovat hodně času jak praktické, tak teoretické přípravě. U týmů s nižší kvalitou se setkáváme s neschopností hrát na zformovanou obranu čili tzv. „do plných,“ právě z důvodu špatné kombinace.

Osobně vždy preferuji, když je mužstvo schopno držet míč, hrát rozvážně, víceméně po zemi a raději přihrát „zpátky“, než ztratit míč riskantní přihrávkou. Ve fotbale jsem se vždy snažil hledat spoluhráče a kombinovat s nimi, namísto nějakého individuálního řešení. Krom toho všeho, je zdařilá kombinace velmi pohledná pro nezaujatého diváka. Schopnost postupného útočení za pomoci kombinační hry je něco co u mnoha týmů z české Gambrinus ligy chybí. Nutno podotknout, že nároky na kvality hráče a schopnost uskutečňovat kombinaci se v dnešní době stále zvyšují, a proto je třeba zařazovat do tréninkového a osvojovacího procesu nácviky vedoucí ke zkvalitnění hráče v této taktice již od mládežnických kategorií.

Po úspěšném obhájení bakalářské práce, která byla založená právě na shrnutí znaků kombinační hry, zmapování jejího využívání v českých podmínkách a vytvoření zásobníku cviků na její osvojování, jsem se rozhodl, že se tomuto tématu budu věnovat ještě hlouběji a podrobněji, a že bakalářskou práci v rámci tvorby diplomové práce rozšířím o možnosti bránění kombinační hry a vytvořím tak ještě komplexnější přehled této problematiky.

Po zakončení studia na Pedagogické fakultě bych rád získal trenérskou licenci třídy B na fotbal a tato diplomová práce by měla posloužit jako vstupní materiál do trenérské školy. I proto jsem si vybral nepříliš obvyklé a relativně odborné téma, které by mělo objasnit, shrnout a vyvodit hlavní závěry v otázkách co je to kombinační hra a jak ji trénovat. Kombinační hru totiž považuji za formu útočné fáze, která je v našich soutěžích, jak nižších, tak vyšších, potřeba nejvíce trénovat.

Jako výzkumný vzorek, který bude zároveň částečně brán jako předloha v popisu tréninkových cvičení vedoucích ke zlepšení a osvojení kombinací budou sloužit oddíly SK Slavia Praha. Bránění kombinační hry pak budu posuzovat na té nejvrcholovější úrovni, protože pouze zde se dnes můžeme setkat s dokonale propracovanou kombinační hrou, jako je tomu například u týmu FC Barcelona.

2. PROBLÉMY, CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

2.1. PROBLÉMY

- 1) Má kombinační hra požadavky na individualitu hráče?
- 2) Jsou nějaké týmové předpoklady kombinační hry?
- 3) Jsou nějaké další faktory ovlivňující kombinace?
- 4) Je možné trénovat a osvojovat kombinační hru v týmovém pojetí? Jakým způsobem?
- 5) Existuje model obrany, který efektivně a s vysokou úspěšností narušuje kombinační hru?

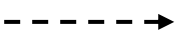

Cílem práce je zmapování kombinačního způsobu hry ve fotbale, se zřetelem na postihnutí individuálních a týmových předpokladů kombinační hry, vyslovení dalších ovlivňujících faktorů a vytvoření osvojovacích cvičení a her zaměřených na kombinační hru. Dále je cílem popsat model obrany, který dokáže kombinační hru úspěšně bránit.

2.2. ÚKOLY

- 1) Stanovit podle bibliografických zdrojů individuální požadavky každého jednotlivce zapojujícího se do kombinační hry. Z hlediska fotbalových dovedností i z hlediska pohybových schopností.
- 2) Provést interview s asistentem trenéra klubu SK Slavia Praha a následně stanovit požadavky na hráčský kádr, týmovou spolupráci, časovou soudržnost
- 3) Výzkumnou metodou pozorování analyzovat přístup A dorostu Slavie ke kombinační hře v tréninkových jednotkách a její realizaci v zápasech.
- 4) Zaznamenat průpravná a herní cvičení a průpravné hry, které používají trenéři A dorostu Slavie.
- 5) Z videozáznamů předních evropských týmů analyzovat jednotlivé obranné modely nasazené proti kombinační hře.
- 6) Z videozáznamů předních evropských týmů vyhodnotit a popsat, jaký obranný model je nejefektivnější a nejúspěšnější v bránění kombinační hry.

3. TEORETICKÁ ČÁST

3.1. POUŽITÉ GRAFICKÉ SYMBOLY

	Útočník
	Útočník v novém postavení
	Obránce
	Obránce v novém postavení
	Pohyb hráče bez míče
	Pohyb hráče s míčem
	Přihrávka
	Centr (přihrávka vzduchem)
	Otočka s míčem
	Střela
	Míč
	Meta (stojan)

Tabulka 1 – použité grafické symboly

3.2. POHYBOVÉ SCHOPNOSTI A FOTBALOVÉ DOVEDNOSTI POTŘEBNÉ PRO KOMBINAČNÍ HRU

Pohybovými schopnostmi (viz terminologické minimum) rozumíme základní integraci vnitřních biologických vlastností organismu. Jde o sílu, rychlost, vytrvalost a obratnost (koordinaci). Tak jako ve většině sportů je i ve fotbale, ač by se na první pohled mohlo zdát, že tomu tak není, nezbytný velký rozvoj všech základních pohybových schopností. Jejich potřebu více přiblíží propojení s konkrétními fotbalovými dovednostmi, které jsou potřebné při postupném útoku, tedy kombinační

hře. Tyto dílčí fotbalové dovednosti jsou rovněž čtyři:

Pozn.: jelikož se kombinační hra týká pouze útočné fáze hry, budeme se zabývat u všech dovedností pouze jejich útočnou částí

1) Hra bez míče (výběr místa)

2) Přihrávání

3) Zpracování

4) Vedení míče

3.2.1 – Hra bez míče

Hra bez míče, kterou každý fotbalista pojmenuje jako nabíhání, je neustálý účelný pohyb hráče po hřišti v každé části útočné fáze hry (viz terminologické minimum).

V moderním současném fotbale je tato činnost považována za nesmírně důležitou. Je předpokladem týmové hry – hráč, který má míč je pouze jeden a je na všech ostatních aby svým pohybem a výběrem místa umožnili hráči s míčem dostatečný a co nejlepší výběr pro další přihrávku. Hra bez míče je nepřetržitá činnost, v opačném případě je totiž velmi rychle hráč obsazen protihráčem. Navíc stojící hráč, přestože v momentě přihrávky nebyl obsazen, může být proti soupeři v nevýhodě (neplatí vždy), jelikož nemá potřebný pohyb.

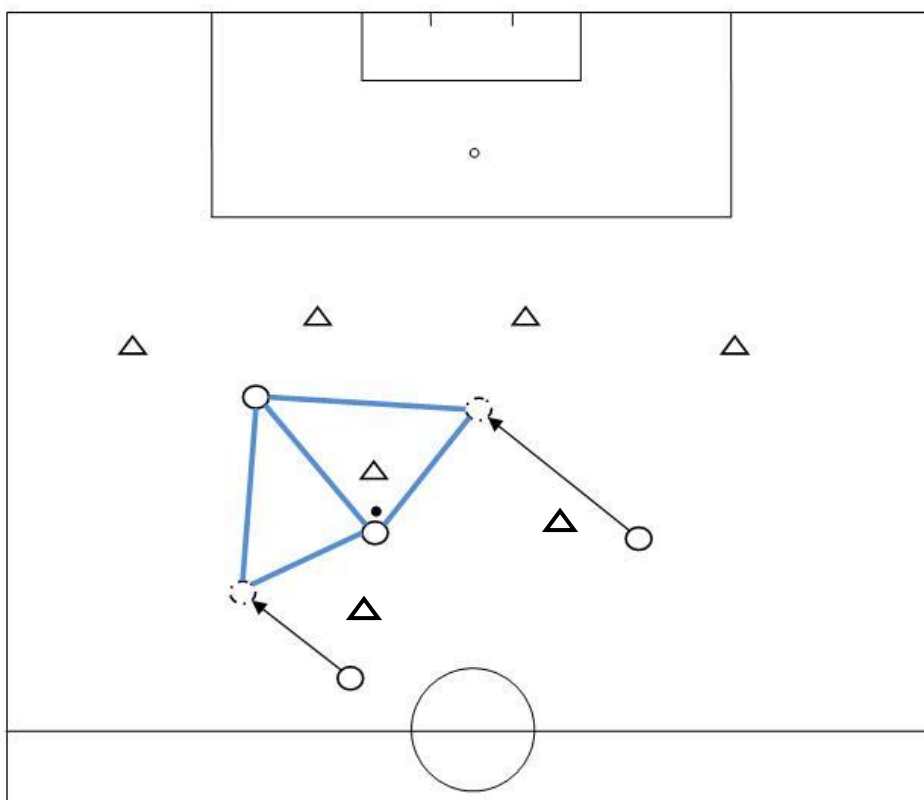
Po technické stránce je tato činnost prováděna kombinací a střídáním chůze, poklusu a sprintu ve všech směrech. Na hráče bez míče nebývá vytvářen takový tlak od soupeře, je tedy umožněna značná uvolněnost a ekonomizace pohybu s pomocnou prací paží. Ekonomický pohyb je navíc naprosto nezbytný, jelikož hra bez míče je největším odběrem sil v útočné fázi a tedy základním požadavkem je zde velmi dobrá kondiční připravenost. Zde se setkáváme s potřebou velkého rozvoje vytrvalostních schopností. Hlavně v pozdějších fázích utkání se setkáváme i u vyspělých týmů s problémy klesající úrovně hry bez míče, která je podmíněna jednak již zmíněnými vytrvalostními propozicemi hráčů a jednak vytrvalostními propozicemi soupeře.

Neschopnost kvalitního nabíhání má za následek velmi rychlý úpadek kombinační hry.

Při hře bez míče může být velké uplatnění klamavých pohybů, které zároveň

mohou být velkou zbraní. Využívá se zde rychlé změny pohybu a výhody, že protihráč neví, kdy a kterým směrem bude změna pohybu provedena, což může způsobit náskok až několika kroků na soupeře. Z hlediska pohybových schopností je zde zapotřebí obratnosti, aby klamavý pohyb vypadal důvěryhodně a mohl tedy nastat moment překvapení a také akcelerační rychlosti schopnost k získání největšího náskoku na obránce.

Hlavní zásada zní: nejvíce se musejí nabízet nejbližší spoluhráči, přičemž by měli tvořit trojúhelník nebo soustavu trojúhelníků (obr. 1), která se elasticky mění podle vývoje herní situace. [19, str. 45]

Obrázek 1

Nácvik:

Pro nácvik mají největší význam průpravné hry (viz terminologické minimum), které umožňují rozvíjet hru bez míče ve vztahu ke stejné činnosti ostatních spoluhráčů i ve

vztahu k protihráčům. Využít se dá také pohybových her, zvláště pak v nižších věkových kategoriích.

Průpravné hry:

Hra bez branek

Ve čtverci cca 15x15 metrů (dle počtu zapojených hráčů, takto velký prostor je vhodný zhruba pro 10-12 hráčů), vymezeném kužely, proti sobě hrají 2 týmy o pěti až šesti hráčích. Cílem je co nejdéle nepustit míč soupeři. Relativně malý prostor nedovoluje hráčům pronikat individuálně a vyžaduje neustálý pohyb do volných pozic.

Orientace v herním prostoru

„V prostoru cca 15x20 metrů hraje 8 hráčů s jedním míčem. Všichni si za pohybu přihrávají míč prvním dotykem. Důraz je kladen na pohyb a hru bez míče.“ [16 str. 29]

Pohybové hry:

Hra na babu

Vhodné využívat u dětí 6-10 let, kde rozvíjí základní pohybové schopnosti, ale i u starších, jako dobrý trénink klamavých pohybů.

Házená s omezením

Hra může probíhat například na šířku hřiště a může být pojata hromadnou formou (viz terminologické minimum). Hráči hrají házenou s fotbalovým míčem, přičemž hráč, který má míč v držení se nesmí pohybovat, může pouze přihrávat dál. Zakončení na branku může být pouze nohou nebo hlavou z prvního doteku. Hra opět rozvíjí mimo jiné pohyb bez míče.

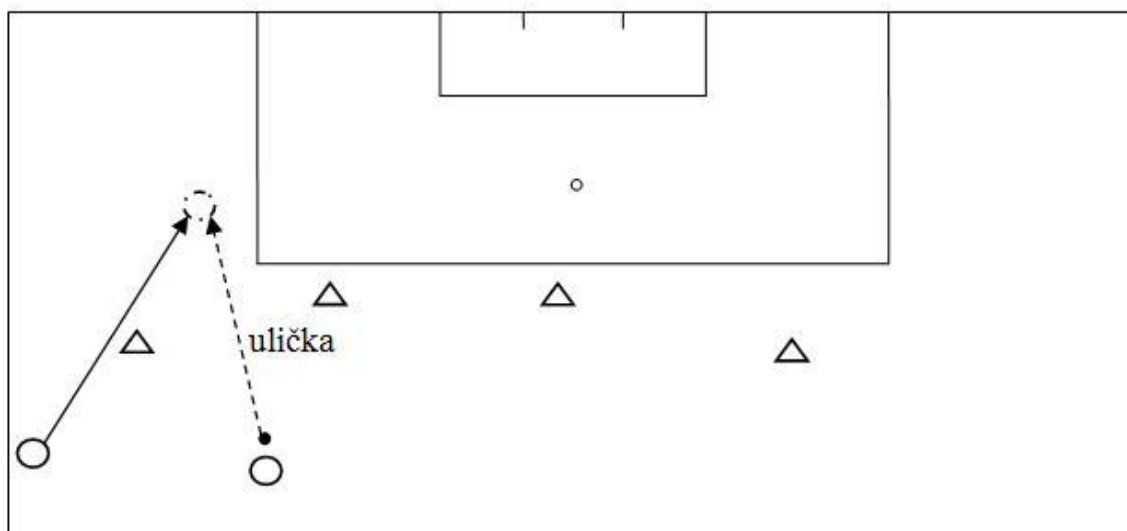
3.2.2 – Přihrávání

Osvojení přihrávek je podmínkou vzájemné spolupráce dvou hráčů. Při hře má přihrávající hráč v danou chvíli největší zodpovědnost, jelikož musí na základě zhodnocení situace vybrat nejvhodnější moment, způsob a místo kam bude přihrávat.

Z pohybových schopností je zde zastoupena především síla. Správná přihrávka je však také závislá na úrovni obratnosti. V současném fotbale se často zmiňuje tzv. timing přihrávky (z pohybových schopností je podmíněn právě obratností), což je časoprostorová koordinace přihrávky, která je naprosto nezbytná u finálních a předfinálních přihrávek a u tzv. „uličky“ (obr. 2), (vše viz terminologické minimum), kdy hráč pohybem získá prostor třeba jen na zlomek vteřiny.

Způsobů provedení přihrávky je celá řada (vnitřní stranou nohy – tzv. placírkou, vnitřním nártem, přímým nártem, vnějším nártem, patou, špičkou, hlavou, rukama). Jejich podrobné provedení a osvojování je základem fotbalových dovedností, které se trénují již od přípravy. Detailní rozbor kopací techniky u každého druhu přihrávky je příliš obsáhlý a přesahuje rámec této práce.

V nácvikové části se proto budeme věnovat pouze tréninku timingu, jako pokročilého přihrávání se zvládnutou kopací technikou.

Obrázek 2

Nácvik

V procesu osvojování načasování a přihrávání do uliček nejvíce poslouží herní cvičení (viz terminologické minimum), případně průpravné hry.

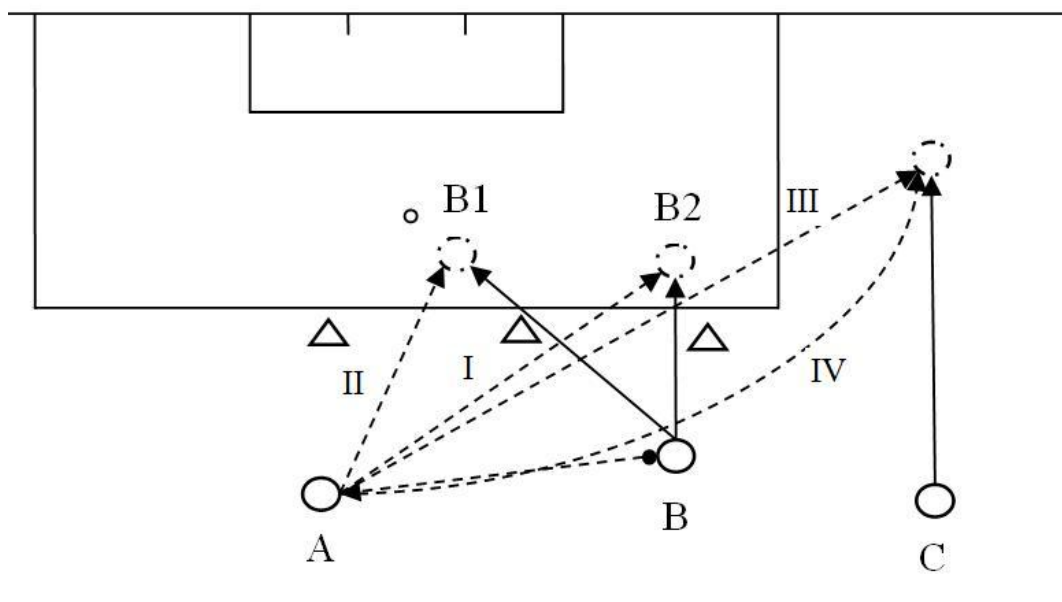
Herní cvičení

3 na 2

Útok z půlící čáry se třemi útočníky na dva obránce. 3 útočníci začínají v řadě a můžou si libovolně vyměňovat míč. 2 obránce před nimi couvají a snaží se zamezit přihrávkám. Cca 5-10m před pokutovým územím by se měli hráči bez míče pokusit o náběh do uličky, kam by měla přijít přesně časovaná přihrávka od 3. útočníka, který má míč. Akce by měla být zakončena střelou na bránu.

Narážka 3 na 3

3 útočníci na daných pozicích si vymění míč následujícím způsobem (dle obr. 3). B rozehraje na A. B i C se rozběhnou směrem za obranu, do uliček, přičemž si musí pohlídat ofsajd. A přihrávkou z prvního doteku vrací na B1, B2 nebo C jednou ze čtyř možných variant (I, II, III, IV – vzduchem). Pokud dostává míč hráč C, může dále ještě centrovat míč zpátky na B. 3 obránce stojící cca 2m před velkým vápnem pouze tzv. stínují pohyby, ale nesnaží se na 100% získat míč.

Obrázek 3

3.2.3 – Zpracování

Zpracování míče patří mezi nejdůležitější herní činnosti. Hráč se zmocňuje míče a dostává ho pod kontrolu. Rychlé a bezpečné zpracování je základem kvalitního fotbalisty. V moderním fotbale je hráč při zpracování často atakován soupeřem, přičemž ve chvíli zpracování většinou stojí pouze na jedné noze. I z tohoto důvodu je tato fotbalová dovednost velmi náročná na provedení a je při ní potřeba vysoká míra obratnosti. Navíc již ve chvíli přebírání míče je nutné znát řešení následující herní situace. U špičkových fotbalistů si můžeme všimnout, že ani nemusí sledovat míč po celou fázi zpracování. Dostání balonu pod kontrolu je pro ně automatizmus, a proto již když na ně směřuje přihrávka, můžou přemýšlet, jak s míčem naloží po převzetí. Toto je jeden z velkých problémů v českém fotbale i včetně hráčů Gambrinus ligy.

Zpracování může být provedeno do stoje nebo do běhu. Podle způsobu provedení jej dělíme na 3 typy:

1. Převzetí – zastavení míče po zemi vnitřní a vnější stranou nohy, nártem (špičkou nohy), chodidlem
2. Tlumení – zpracování při dopadu na zem chodidlem, vnitřní a vnější stranou nohy
3. Stahování – zpracování ze vzduchu vnitřní a vnější stranou nohy, nártem (špičkou nohy), stehnem, hrudníkem, hlavou.

Zpracování je stejně jako přihrávání základem fotbalu a jeho osvojováním všemi možnými částmi těla se nebudeme zabývat dopodrobna. Uvedeme pouze několik průpravných cvičení (viz terminologické minimum), která by svojí multifunkčností neměla v tréninkových jednotkách chybět.

Nácvik

Nácvik zpracování míče by měl vycházet především z herních cvičení a dále jeho automatizace probíhá při průpravných hrách i samotných zápasech.

Průpravná cvičení

Výkop a zpracování

Hráči stojí lehce za půlkou hřiště s výjimkou brankářů. Ti se po několika výkopech z ruky, které se snaží směřovat do středového kruhu, střídají. Hráč, který je na řadě, se snaží vysoký míč co nejkvalitněji zpracovat a poté vést k pokutovému území a vystřelit. Nevýhodou cvičení je zapojení počtu hráčů v poměru časového vytížení.

Pasy na 30-40m

Dvojice proti sobě ve vzdálenosti 30-40m si posílají balony vzduchem. Následuje rychlé zpracování a příprava na kop. Nevýhodou tohoto cvičení je nízká kvalita (přesnost) centrovaných míčů u týmů z nižších soutěží.

Zpracování, otočka a přihrávka (obr. 4)

3 hráči si přihrávají balon v jedné linii. Prostřední hráč vždy míč zpracuje, otočí se s ním a přihraje třetímu. Ten mu z prvního doteku přihrává zpět a celý proces se opakuje na druhou stranu. Prostřední hráč se po minutě, maximálně dvou, vystřídá.

Obrázek 4

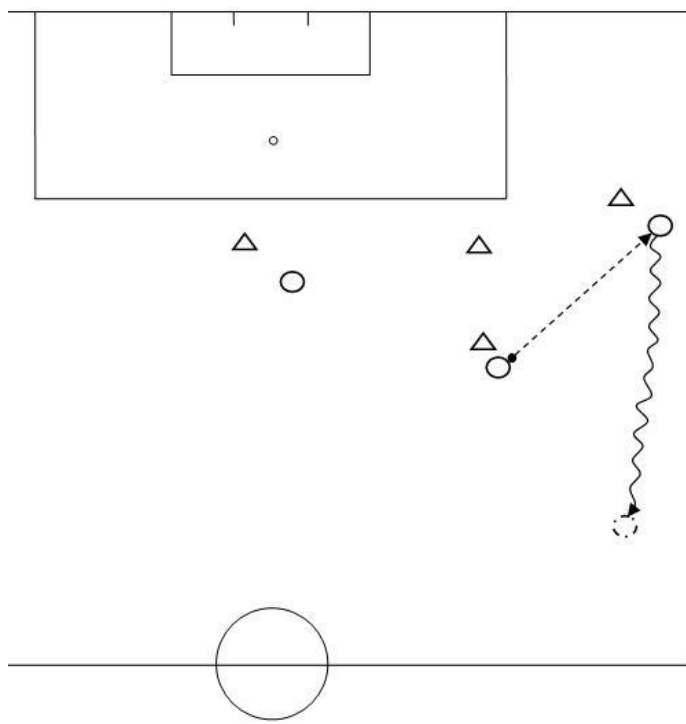
3.2.4 – Vedení míče

„Vedení míče je útočná herní činnost jednotlivce charakterizovaná plynulým nebo přerušovaným pohybem hráče s míčem zvoleným směrem, přičemž má míč neustále pod kontrolou. Tradičně se rozlišují 2 základní způsoby vedení míče – přímým směrem a se změnou směru. Odlišují se účelem (taktickým záměrem) a způsobem provedení (technickou stránkou).“ [19 str. 72]

Důležitou stránkou je účelnost vedení. Tedy je-li vedení míče v danou chvíli optimálním řešením. Vedení míče je úzce spojeno s individuální herní činností, kterou je obcházení soupeře, což u technicky velmi zdatných hráčů, kteří jsou navíc rychlostně

(akční a akcelerační rychlost) dobře vybavení, může být silnou zbraní, avšak z hlediska kombinační hry je snaha tuto činnost minimalizovat a využívat pouze v nezbytných případech (jako na obr. 5). Delší vedení míče má většinou za následek stagnaci kombinace. Vedení jako individuální herní projev již nepovažujeme za dílčí schopnost kombinační hry, tudíž se budeme zabývat pouze vynuceným vedením míče, které má sloužit k dalším kombinačním možnostem.

Důležitou fází vedení je pro nás krytí míče, které můžeme definovat jako držení bez změny místa, kdy hráč vlastním tělem brání (odstavuje) soupeře tak, že ten se k míči nemá jak dostat. Správné pokrytí je v současném fotbale důležitým prvkem, který, v kombinační hře především útočníkům, dává čas na rozmyšlení řešení situace nebo čas na náběhy spoluhráčů.

Obrázek 5

Nácvik

Podle způsobu kontaktu s míčem rozlišujeme vedení vnitřní stranou nohy,

Krytí – nácvik samotného krytí nemusí být takovou samozřejmostí, jakou je nácvik vedení míče. Nejvíce zde využijeme herní cvičení a průpravné hry.

Naražení zády k bráně (obr. 6)

[illegible]

20

Průpravné hry

Obdoba futsalu

Na ploše 40x30m proti sobě hrají dva týmy o čtyřech hráčích a brankáři. Oba týmy hrají s rozestavením 1-2-1. Hráč na hrotu se při útoku svého týmu snaží simulovat pivota. Dostává přihrávky, když stojí zády k brance a snaží se míč podržet a rozehrát na nabíhající spoluhráče.

2 na 2

Na ploše cca 10x10m proti sobě hrají dva proti dvěma. Cílem je co nejdéle držet míč krytím, případně si pomoci přihrávkou na spoluhráče. Pokud se míč dostane do autu, hráč rozehrává nohou ze země.

Kombinační hru nelze provádět bez předpokladu zvládnutí těchto čtyř základních individuálních dovedností. Obtížnost postupného útoku spočívá také v týmové spolupráci a organizaci týmu, jejíž zdokonalování je hlavním úkolem této diplomové práce. Proto nadále budeme uvažovat se zvládnutím individuálních požadavků hry bez míče, přihrávání, zpracování a vedení.

3.3. ZÁVISLOST KOMBINAČNÍ HRY NA ROZESTAVENÍ HRÁČŮ

Pozn.: někteří autoři pod pojmem herní systém uvádějí základní formy útoku a obrany (postupný útok, rychlý protiútok, kombinovaný útok, osobní obrana, zónová obrana a kombinovaná obrana), jiní ho srovnávají s termínem rozestavení hráčů. V této práci herní systém uvádíme základní formy útoku a obrany.

Vývoj herních systémů

V 1. polovině 20. století, dokud byl fotbal „nesvázaný a nespoutaný“ financemi, můžeme zaznamenat výsledky zápasů často připomínající spíše divoké hokejové utkání. Běžně končily zápasy stavem 6:5, 8:0, 7:3 apod. I hráčská rozestavení tomu

samozřejmě odpovídaly. Většina týmů ve 30. a 40. letech hrála na 3 obránce, 2 záložníky a 5 útočníků (tedy 3-2-5).

Na začátku 60. let však brazilská reprezentace začala hrát v rozestavení 4-2-4 a tato změna systému ji posléze přinesla vítězství na mistrovství světa. 4 útočníci, znamenající stále velkou ofenzivní sílu, a zároveň jeden muž navíc v obraně, způsobili, že si tento systém za krátko získal velkou oblibu i u evropských týmů. Některé týmy dokonce ještě jednoho útočníka přesunuly do zálohy. Záměr změn byl jasný. Už se nehrálo stylem, vyhraje ten, kdo dá víc branek, ale naopak ten kdo jich méně dostane. Čili neobdržíme-li žádnou branku, nemůžeme prohrát. 7. dekáda 20. století byla dalším obdobím přeskupování řad „směrem vzad“, na která v 80. letech navázal v destruktivnosti i způsob hry, se kterým jako první přišla anglická mužstva a stejně tak anglická reprezentace. Tzv. ostrovní fotbal proslul v této době dlouhými nakopávanými míči na útočníky prakticky bez hry středové řady. Hra naprosto postrádala kreativitu, a byla velmi neatraktivní. Zpočátku tato jednoduchost až primitivnost slavila úspěch, ale netrvalo dlouho a fotbal se opět dokázal vyvinout tak, aby tento styl hry dokázal eliminovat.

Vyvrcholení destruktivity a defenzivního pojetí a zároveň počátek návratu k ofenzivní atraktivní formě začal v posledním desetiletí minulého století.

Fotbal přestával plnit roli zábavné hry. A tak musel přijít další zvrat, který měl zaručit, že sledovanost a obliba nepoklesne. Hra se v posledních letech stává neuvěřitelně propracovanou a taktickou záležitostí, ve které už navíc nestáčí mít v týmu pouze skvělé hráče a osobnosti na lavičce. Jde o týmovou hru, kde každý hráč musí přesně dodržovat taktické úkoly a požadavky. Nároky na hráče stále rostou a nejen v jejich obvyklých čili primárních činnostech, ale i v těch sekundárních. Tedy požadavky na konstruktivní zakládání a podporování útoku od obránců, stejně tak jako požadavky na bránění a pressing od hrotových útočníků.

Španělsko a Anglie se staly evropskými „neoprůkopníky“ ve hře dopředu. O hodně více se zde staví a trénuje ofenzivní část. A důkaz o tom nalezneme i v investicích vynaložených na nákup útočných hráčů v poměru s náklady na obránce. Ale nakonec však šlo opět o ovlivnění fotbalu, tentokrát samotnými fanoušky, kteří

chtěli opět vidět útočný a atraktivní fotbal i za cenu rizika prohry. Je známo, že v těchto zemích diváci spíše snesou prohru 3:4 než remízu 0:0.

U nejvyspělejších týmů můžeme sledovat i různé herní projevy pokud jde o zápas domácí soutěže a zápas například Ligy mistrů. V této, jinak přezdívané milionářské soutěži, si týmy riziko útočení už nemohou dovolit v takové míře, a proto u nich vídáme hru více na jistotu se zabezpečenou obranou.

Nejčastějšími rozestaveními používanými v současnosti jsou rozestavení se 4 obránci, 3-5 záložníky a 1-3 útočníky. Tedy systém 4-4-2 (který sám o sobě na vyšších úrovních není dodržován ortodoxně) a jeho modifikace jako 4-1-2-1-2, 4-5-1, 4-3-3 (popř. 4-2-2-2, 4-2-3-1, 4-1-4-1 a některé další). Stále více se setkáváme s jevem, že takto stanovený počet hráčů v jednotlivých řadách je víceméně orientační a slouží především jako informace pro média. Jednotlivé řady se stále více a více prolínají a popis činností a povinností jednotlivých hráčů se stále rozšiřuje.

„Dynamicky chápané systémy hry nejsou v současné době terminologicky ztotožňovány s názvem rozestavení hráčů.“ [17, str. 17]

3.4. KLASIFIKACE ROZESTAVENÍ HRÁČŮ

Rozestavení 4-4-2 – 4 obránci hrající v jedné linii, důležitá středová řada, která spolupracuje jak s útočnou, tak obranou řadou. Těžiště bránění se poněkud posouvá od vlastní branky, možnost intenzivního útočení krajními obránci, možnost využití ofsajd systému. Ortodoxní rozestavení hráčů 4-4-2 používají hlavně oddíly hrající nižší úroveň. Na vyšší úrovni spíše modifikace tohoto rozestavení. [17, str. 23]

V postupném útoku je především kladen velký důraz na kvalitu dvou středních záložníků (hrajících buď vedle sebe, nebo jako 1 ofenzivní a 1 defenzivní, viz rozestavení 4-1-2-1-2), kteří přijímají a rozdávají nejvíce přihrávek. Pohyby a nabízení hráčů jsou znázorněny na obr. 2. Jako původní systém, ze kterého vychází mnoho dalších podob, je toto rozestavení základní pro úspěšnou kombinační hru.

Rozestavení 4-1-2-1-2 – V podstatě stejné rozestavení jako 4-4-2, kde je již přímo určen defenzivní „štít“ a ofenzivní hráč středové řady. Uvádíme ho proto, že je stále velmi často používáno.

Rozestavení 4-5-1 a 4-3-3 – tyto 2 rozestavení jsou nejmodernějšími systémy současného fotbalu, jehož variace používají špičkové týmy. Obrana pracuje opět na stejné bázi jako u 4-4-2. Rozdíl je však ve středové řadě, která nabízí velkou variabilitu a hned několik možností rozestavení, které se mohou měnit jak během zápasu, tak třeba během střídání útočné a obranné fáze hry. Velmi častým jevem bývá, že v obranné fázi hraje tým rozestavení 4-5-1, a při získání míče a přechodu do útoku se mění rozestavení na 4-3-3. Hráči můžou a nemusí měnit svoje pozici, středová řada, jako nejdůležitější část kombinační hry, je velmi variabilní a může se v ní zapojit až 5 hráčů, což zvyšuje možnost výběru přihrávajícího hráče. Konkrétní výběr a případné změny rozestavení jsou primárně dány typologií a předpoklady technického vybavení vlastních hráčů. Sekundárně pak taktickým záměrem.

Rozestavení 3-4-3 – toto rozestavení se nepoužívá jako systém pro vstup do utkání (tedy jako rozestavení na začátku zápasu), jelikož hra pouze na 3 obránce je až příliš riskantní, přesto se s ním velmi často setkáváme. Bývá totiž odpovědí trenéra na nepříznivý stav utkání za účelem zvýšit útočnou aktivitu. V propracované formě při velké snaze vstřelit branku, se spojuje útočná a záložní řada, což znamená, souhru až 7 hráčů, kteří spolu mohou kombinovat. Pokud je však již tým v časové tísní, kombinace se postupně vytrácí a hráči se uchylují k dlouhým nakopávaným balonům.

3.5. OBRANNÉ HERNÍ SYSTÉMY A JEJICH KLASIFIKACE

Obranné herní systémy se uplatňují při obranné fázi hry, která je vymezena ztrátou kontroly míče až do jeho opětovného zisku. Předpokladem pro úspěšné obranné hry je dobrá organizace obrany, která vychází z taktické a strategické přípravy týmu, cílevědomé spolupráce všech hráčů a kvalitní technické, kondiční a psychické

připravenosti jednotlivých hráčů. Do obranné činnosti, by se měli zapojit ihned po ztrátě míče, všichni hráči týmu, včetně hrotových útočníků. Proto je zapotřebí, aby všichni hráči ovládali, technickou i taktickou stránku obranných činností jednotlivce, dokázali spolupracovat v obranných kombinacích a znali možnosti jejich uplatnění.

Klasifikace obranných herních systémů

- 1) Systém zónové obrany
- 2) Osobní obrana
- 3) Kombinovaná obrana

1) Systém zónové obrany

„Základní princip spočívá v obsazování předem stanoveného prostoru podle jednotlivých hráčských funkcí. Zónová obrana je založena na zodpovědnosti každého hráče za určitý prostor. Důležitým požadavkem je kompaktnost jednání celého týmu, kterého dosáhneme postupným vzájemným zajišťováním. V případě, že se některý z hráčů nezapojí do obranné činnosti, vznikají v obranné řadě mezery a ta ztrácí soudržnost a celistvost. Při nácviku musíme dbát na zdokonalování zónového bránění respektovat obecný týmový požadavek zohledňující možnou variabilitu řešení: v systému zónové obrany hráč zodpovídá nejen za svého protihráče v prostoru, ale za celou herní situaci.“ [25, str. 1]

Z obranných herních činností jednotlivce se v tomto herním systému uplatňuje především obsazování prostoru a bránění soupeře s míčem. Z obranných kombinací se pak uplatňuje vzájemné zajišťování, přebírání do hloubky a šířky a zdvojování případně ztrojování.

Zónovou obranu lze dále dělit na staženou a vysunutou. Stažená zónová obrana se vyznačuje zahájením obranné činnosti až na vlastní polovině, přičemž prvotním cílem po ztrátě míče je přesun do rozestavení dle taktických pokynů pro obrannou fázi. Výhodou je zde zmenšení prostoru pro útočné manévry soupeře (především pak pro

delší kombinování) a možnosti při zisku míče založit rychlý protiútok. Za nevýhodu se dá označit sklon k osvojování pasivního pojetí hry a nízká úroveň aktivního napadání (pressingu).

Oproti tomu vysunutá zónová obrana je typická aktivním tlakem na soupeře, především pak na hráče s míčem a snahou přinutit ho k chybě z důvodu malého času na práci s míčem. Aby při tomto stylu bránění, nevznikaly mezi hráči velké mezery, měla by být zadní obranná linie vysunuta dostatečně vysoko, což jí navíc umožňuje uplatňovat ofsajd systém. Výhodou je tedy aktivní pojetí hry a snaha co nejrychleji získat míč zpět pod kontrolu a možnost využívat ofsajd systém. Nevýhodou jsou především nároky na uplatňování takového způsobu bránění. Neustále aktivní napadání je velice náročné na fyzickou kondici a herní myšlení. Zmenšování prostoru vysunutím obranné linie tak, aby nevznikaly při bránění mezery, pak vyžaduje vysokou úroveň kompaktnosti týmu a taktické zvládnutí tohoto způsobu obrany od všech hráčů.

Zónová obrana obecně se využívá především pro možnost úspory energie hráčů díky přebírání, kdy se hráči pohybují ve svém přiděleném prostoru a přesouvají se pouze podle pohybu soupeře v tomto prostoru, tedy nemusí měnit prostor při prolínání a křížení jednotlivých hráčů soupeře. Dále pro poměrně snadnou zrakovou kontrolu útočících hráčů, možnost vytlačení soupeře daleko od vlastního pokutového území či k postranním čarám, možnost napravení chyby spoluhráče pomocí zajišťování a přebírání nebo pro možnost využívání aktivního napadání. Mezi hlavní nevýhody patří větší nároky na orientaci v herních situacích především při pohybu hráčů mimo těžiště hry a při rychlých a opakovaných změnách těžiště hry a nedostatečné zajišťování šířky hřiště, jelikož zónová obrana vyžaduje zúžení bloku všech hráčů, který musí být dostatečně kompaktní a bez větších mezer.

Pro mládežnické kategorie se doporučuje tzv. *zónová obrana orientovaná na míč*, která je základem pressingové obrany u starších věkových kategorií. Zónová obrana orientovaná na míč by se měla vyznačovat rychlým přechodem hráčů do obranného postavení po ztrátě míče mezi míč a vlastní branku, přesunem bloku hráčů směrem k míči za účelem přečíslení prostoru, zajišťováním bránících hráčů nejbližším spoluhráčem a rovnoměrných rozestavením bránících hráčů do hloubky i šířky tak, aby

vhodně vykrývali prostor a zamezili kolmým přihrávkám. Návík je vhodné začít průpravnými hrami 2 na 2 či 3 na 3 a dále zvyšovat počet hráčů až k družstvům 7 či 8 hráčích. Hráči se postupně učí spolupráci, vzájemné komunikaci, odpovědnosti a orientaci v prostoru.

Podstata přístupu k zónové obranně pressingového typu spočívá v aktivním pojetí všech hráčů, tedy vysoké agresivitě hráčů v jakékoli herní činnosti (samozřejmě v mezích povolených pravidly), dokonalé osvojení technické a taktické stránky obranné organizace tohoto systému hry, kompaktnost obranného bloku se stopery v jedné řadě a vzájemné dobré komunikaci a spolupráci celého týmu.

2) Osobní obrana

Systém propracované osobní obrany, kdy každý hráč bez výjimky obsazuje jednoho daného soupeře a neustále se s ním pohybuje, se v současné době považuje za překonaný a téměř se nevyskytuje. „Osobní obrana se využívá jen krátkodobě v některých úsecích hry. Při přerušené hře např. při kopu od branky soupeře s cílem nedovolit soupeři získat vykopávaný míč, dále při výrazné technicko-taktické a kondiční převaze nad soupeřem opět s cílem získat míč apod.“ [25, str. 2]

Výhodou osobní obrany je především její přehlednost a snazší orientace o prostorech mimo těžiště hry a aktivní tlak na všechny hráče soupeře. Je však pro soupeře snadné roztáhnout hru a způsobit tak daleko větší otevřenost a prostupnost obrany a snížit možnost spolupráce jednotlivých hráčů v obranných činnostech. Navíc při vysokém pohybu hráčů soupeře se rapidně zvyšují kondiční nároky i na bránící hráče. Proti dobře technicky a rychlostně vybaveným útočným hráčů je tento způsob bránění daleko více neúspěšný.

3) Kombinované bránění

Tento způsob je komplexním propojením obou předchozích způsobů a doplňuje tak jejich nedostatky. Kombinované bránění nabízí několik specifitějších variant, které se obměňují počtem osobně bráněných hráčů a hráčů, kteří brání pouze zónově. Toto determinují prvky jako nutnost nejefektivněji obsazovat nejlepší hráče týmu a snížit tak

jejich působení ve hře. I samotné osobní bránění lze měnit například, je-li hráč bráněn osobně neustále jedním stejným bránícím hráčem, či obsazuje-li ho vždy nejbližší hráč v prostoru. Ostatní hráči mezitím obsazují pouze svůj prostor s různou mírou těsnosti k protihráčům a narušují tak útočnou činnost soupeře. „Tuto proměnlivost můžeme chápat jako změnu ve způsobech obsazování během jedné útočné akce soupeře a tedy jako změnu počtu osobně a zónově bránících hráčů podle vývoje situace.“ [25, str. 3] Moderní fotbalové pojetí vyžaduje velké nároky na flexibilitu a přizpůsobivost obranných herních systémů. Nejmarkantnější využívání kombinované obrany je při bránění standardních situací, kdy nejvyšší hráči (či v širším pojetí dobří „hlavičkáři“) jsou bráněni osobně a ostatní hráči brání jednotlivé zóny v pokutovém území a jeho okolí.

Mezi výhody kombinované obrany patří tedy především účelné využívání prvků zónové i osobní obrany, překonávání jejich nedostatků, agresivní pojetí obranné fáze či předpoklady pro přechod do rychlého protiútoky. Jako nevýhody lze jmenovat jistou ztrátu kompaktnosti mezi hráči, kteří brání zónově a kteří brání osobně, nedokonalost při vzájemném zajišťování a prostor pro odlákání osobně bránících hráčů mimo těžiště hry, čímž vznikají mezery v obranném bloku.

I přes tyto nevýhody je kombinovaná obrana s akcentem na vyšší míru zónového bránění brána jako nejefektivnější a na vrcholové úrovni je přednostně využívána.

3.6. OBRANNÉ HERNÍ ČINNOSTI JEDNOTLIVCE

„Jsou chápány jako účelné konstruktivní odebrání míče soupeři tak, abychom okamžitě mohli přejít z obranné do útočné fáze. Obranná činnost by měla být povinností každého hráče v poli.“

Dělení obranných HČJ:

- obsazování hráče bez míče
- obsazování hráče s míčem
- obsazování prostoru

- odebrání míče
- zachycování přihrávky soupeře“

[24, str. 20]

3.7. OBRANNÉ HERNÍ KOMBINACE

„Lze definovat jako vědomou (záměrnou) spolupráci dvou a více hráčů sladěnou v prostoru a čase, s jejíž pomocí hráči uskutečňují společný taktický úkol.“ [25, str. 18]

Typy obranných kombinací:

- vzájemné zajišťování
- přebírání hráčů
- křížování
- zesílené obsazování hráče s míčem – zdvojení nebo ztrojení
- vystavení soupeře do postavení mimo hru – ofsajd systém

[24, str. 23]

3.8. PŘERUŠENÍ AKCE (ODEBRÁNÍ MÍČE) PŘI OBRANNÉ FÁZI

Obranná fáze se vyznačuje snahou získat míč pod kontrolu resp. ho odebrat soupeři resp. dočasně přerušit soupeřovu hru. To se může a nemusí povést s různými výsledky. Následující tabulka uvádí možnosti úspěšného i neúspěšného přerušení soupeřovi kombinační akce, které lze při hře sledovat:

Pozn.: možností přerušení resp. zakončení akcí, by teoreticky mohlo být více, pro naše potřeby však není zapotřebí zpracovávat tyto možnosti tak detailně a do takového množství. Zároveň se však dá říct, že jakýkoli způsob přerušení či zakončení lze přiřadit k jedné z následujících možností.

Přehled přerušení útočné fáze	
Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoku (brejku)
	Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku
	Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku
	Vystavení hráče do ofsajdu
	Odkopnutí míče do autu
	Odkopnutí míče na roh
	Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)
Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu
	Soupeř zakončí akci blokovanou střelou
	Soupeř zakončí akci střelou na bránu
	Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou

Tabulka 2 – přehled přerušení útočné fáze

3.9. TERMINOLOGICKÉ MINIMUM:

„**Pohybové schopnosti** – pohybová schopnost je integrace vnitřních biologických vlastností organismu, která podmiňuje splnění určité skupiny pohybových úkolů. Jde tedy vždy o integraci biologických, tj. funkčních, morfologických, psychických aj. systémů, které spolupůsobí při realizaci určité pohybové činnosti.“ [5, str. 37]

„**Herní činnosti jednotlivce** – jsou nacvičené komplexy pohybových úkolů (učením získané herní dovednosti). Každá herní činnost jednotlivce má technickou a taktickou stránku a jejich kvalita je ovlivněna mimo jiné úrovní kondiční a psychické připravenosti (emoce, motivace, morálka apod.). Technická stránka HČJ je vnějším projevem fotbalisty, podmíněným biomechanickými zákonitostmi. Chápeme ji jako účelný způsob provedení herní činnosti či určitého řetězce herních činností, realizovaných v závislosti na situačních (kvalita soupeře, klimatické podmínky atd.) a dispozičních (technická a taktická vyspělost fotbalisty) faktorech, které podmiňují průběh herní situace. Taktická stránka herních činností jednotlivce je limitována úrovní psychických procesů (vnímáním, hodnocením a rozhodováním) a kvalitou technické stránky HČJ.

Jedná se o výběr optimálního způsobu řešení herní situace v závislosti na podmínkách a průběhu hry. Nutno opakovaně zdůraznit, že jedním z činitelů významně ovlivňujících kvalitu taktického řešení je úroveň technického vybavení hráče.“ [19, str. 18]

„**Herní kombinace** (kombinování; obranné a útočné) – lze definovat jako vědomou (záměrnou) spolupráci dvou a více hráčů sladěnou v prostoru a čase, s jejíž pomocí hráči uskutečňují společný taktický úkol.“ [19, str. 18]

„**Systémy hry (obránné a útočné)** – chápeme jako způsoby organizace hry družstva uplatňované v rámci určitého rozestavení hráčů. Jsou charakterizovány vzájemnou dělbou činností a organizací součinnosti mezi jednotlivými hráči a řadami v průběhu hry.“ [19, str. 18-19]

Útočná fáze hry – lze ji definovat jako veškerou snahu o vstřelení gólu. Začíná odebráním (získáním) míče soupeři a končí ztrátou míče.

Pressing – aktivní napadání hráče s míčem, vytvoření tlaku na hráče s míčem v co nejkratší možné době, který tak musí řešit situaci pod tlakem.

Organizace a formy tréninku

Didaktické přístupy k hráčům nazývané jako formy, můžeme dělit podle dvou hledisek:

- I. podle počtu hráčů vykonávajících činnost
- II. podle typu činnosti

Ad I.)

Hromadná forma – všichni hráči vykonávají stejnou činnost. Někdy je nezbytná a nelze se bez ní obejít, ale neměla by převládat, tak jako tomu často bývá v mnoha oddílech na nižších úrovních. Hromadná forma nepostihuje diferenciaci hráčů a jejich herní specifika přidělená jednotlivými posty [19, str. 29]

Skupinová forma – respektuje požadavek diferenciaci, hráči mužstva jsou rozděleni na několik skupin a každá vykonává odlišnou herní činnost. Rozdělení do skupin se mění podle jednotlivých cílů tréninkových jednotek a podle potřeb trenéra. Tato forma při

správném používání podstatně zvyšuje efektivitu práce, je však vázána na rozsah a možnosti realizačního týmu (asistenti trenéra, kondiční trenéři, trenér brankářů apod.). [19, str. 29]

Individuální forma – trenér určuje úkoly jednotlivým hráčům (např. při odstraňování individuálních nedostatků, řešení specifických úkolů z hlediska role či postu v mužstvu apod.) jak v rámci společné tréninkové jednotky, tak mimo, při individuálním tréninku. [19, str. 29]

Ad II.)

Pohybové hry – jednodušší pohybové činnosti, jako např. štafetové soutěže, honičky, soutěživé činnosti úpolového charakteru apod. Využíváme je především při nácviku pohybu hráče bez míče a nácviku klamavých pohybů, rozvoji pohybových schopností i rychlosti reakce a pro osvojování manipulace s míčem na základní úrovni. [19, str. 30]

Průpravná cvičení – jsou charakterizovány nepřítomností soupeře a předem určenými, relativně neměnnými vnějšími situačně-herními podmínkami. Mají přesnou organizaci a řád. Průpravná cvičení používáme především při nácviku a zdokonalování technické stránky herních činností, protože umožňují hráči plně se soustředit a opakovat danou dovednostní úlohu bez rušivých zásahů soupeře v podmínkách předem určených trenérem. [19, str. 30]

Herní cvičení - jsou charakterizovány přítomností soupeře a buď předem určenými herními podmínkami (umožňují opakování jednoho řešení daného herního úkolu nebo situace, a to za podmínek, kdy soupeřova činnost je přesně vymezená a hráč se může více soustředit na způsob provedení úkolu), nebo náhodně proměnlivými herními podmínkami (umožňují opakovat řešení časově i prostorově omezených a různě složitých herních situací a úseků utkání v proměnlivých, avšak limitovaných podmínkách). [19, str. 30]

Průpravné hry – jsou charakterizovány přítomností soupeře a souvislým herním dějem, umožňujícím zdokonalování fotbalových dovedností v podmínkách totožných nebo

velmi blízkých utkání. Dochází ke střídání útočné a obranné fáze, tedy i ke změnám rolí hráčů. Ve shodě s cíli tréninkové jednotky lze upravovat počty hráčů v mužstvech, velikost hřiště i délku trvání zatížení a odpočinku. Také můžeme upravovat pravidla průpravné hry tak, aby se zvýšila frekvence činností, které chceme zdokonalovat v podmínkách utkání (hra na 2 doteky minimalizuje možnost individuálního přecházení přes hráče a dobu držení míče). [19, str. 30-31]

Speciální druhy přihrávek

Finální přihrávka – je poslední přihrávka před zakončením akce. Po ní přichází pouze už střela na bránu.

Předfinální přihrávka – je přihrávka nebo sled přihrávek (na rozdíl od finální tedy nemusí být jen jedna), které předchází finální přihrávce a které mají vést k vytvoření šance na ohrožení branky. Z pravidla jsou to přihrávky, které přijdou po uvolnění hráče nebo celkovém rozhýbání útočných hráčů.

Ulička – dostává útočníky do volného prostoru za obranu, kde zbývá už jenom brankář. Ideální přihrávka je ta, která míří mezi obránce nebo přes ně a má optimální razanci pro to, aby útočník nemusel přibrzdit v běhu. Vyžaduje to však absolutní porozumění mezi útočníkem a přihrávajícím. Útočník musí uličku předvídat a prudce vyrazit do prostoru za obranu. Držitel míče musí svoji přihrávku načasovat dříve, než se útočník ocitne v ofsajdové pozici. Pokud jsou obě hlediska splněna, obraná nemá žádnou šanci včas zareagovat.“ [3, str. 122]

4. HYPOTÉZY

4.1. Stanovili jsme tyto základní hypotézy:

- 1) Předpokládáme že, každý hráč zapojující se do kombinace musí zvládat 4 dílčí fotbalové dovednosti – hru bez míče, přihrávání, zpracovávání, vedení. Stejně tak je třeba rozvoj všech pohybových schopností – rychlosti, síly a hlavně pak vytrvalosti a obratnosti.
- 2) Předpokládáme že, pro kombinační hru je nejdůležitějším hráčem střední záložník (popř. střední záložníci), který přijímá a adresuje nejvíce přihrávek.
- 3) Předpokládáme že, kvalitu kombinační hry v rámci postupného útoku mohou ovlivnit další faktory, kterými jsou počasí, povrch hrací plochy, typ míče.
- 4) Předpokládáme že, proces osvojování kombinační hry je dlouhodobou a týmovou záležitostí, kterou je zapotřebí secvičovat po dobu minimálně jednoho roku se stejným hráčským kádrem.
- 5) Předpokládáme že, v tréninkových jednotkách by se pro osvojování kombinační hry nejvíce měli využívat herní cvičení a průpravné hry ve skupinové a hromadné formě.
- 6) Předpokládáme že, zařazování cvičení pro postupné a cílevědomé získávání kombinačních návyků do tréninkového procesu, je třeba již od věkové kategorie starších žáků (14-15 let).
- 7) Předpokládáme že, týmy bránící kombinační hru hrají v rozestavení 4-5-1.
- 8) Předpokládáme že, kombinační hru nejvíce narušuje organizovaný obranný model se stopery v jedné řadě, zesíleným středem hřiště, obranným blokem hrajícím kombinovanou obranu a postaveným do cca 30-35m, který využívá ofsajd systém pouze zřídka a bez rizika. Hráči se neustále snaží o aktivní pressing začínající v okolí půlící čáry.
- 9) Předpokládáme že, bránící hráči musí být výborně kondičně připraveni a musí dodržovat taktické pokyny.

5. METODY A POSTUP PRÁCE

Primární metodou našeho výzkumu je pozorování. Sekundární potom interview.

5.1. POPIS POUŽITÝCH METOD

Metoda pozorování – je jednou ze základních metod vědeckého výzkumu. Je vedeno určitou ideou a směřuje k jasně formulovanému cíli. Dalším charakteristickým rysem pozorování je plánovitost a systematičnost. V souladu s cíli se stanoví program pozorování, časový postup i prostředky a techniky shromažďování materiálu. Pro plnohodnotné využití metody pozorování je třeba již při přípravě pozorování důkladně promyslet vzájemné vztahy mezi problémem, pracovní hypotézou, kritérii pozorování, hledisky rozboru a hodnocení získaných faktů. Pro pozorování je prvotně důležitá objektivnost.

Podle způsobu pozorování rozlišujeme pozorování na přímé (sledováno přímo výzkumným pracovníkem) a nepřímé (sledováno někým jiným). Podle délky trvání rozlišujeme na pozorování dlouhodobé a krátkodobé. [13, str. 56-57]

V našem výzkumu můžeme z časových důvodů uplatnit tedy pouze pozorování přímé, krátkodobé.

Metoda interview – metoda rozhovoru (interview) patří k metodám společenských věd, kdy shromažďování dat je založeno na přímém dotazování, tj. verbální komunikaci výzkumného pracovníka a respondenta.

Podle počtu dotazovaných osob rozlišujeme interview individuální a interview skupinové. Podle struktury otázek pak dělíme na rozhovor strukturovaný (otázky a jejich pořadí jsou předem stanoveny) a nestrukturovaný (obsah otázek se můžeme měnit dle odpovědí respondenta). [13, str. 92]

Co se týče našeho interview, uplatňujeme individuální a standardizovaný rozhovor.

5.2. ZVOLENÝ POSTUP PRÁCE (VÝZKUMU)

Zkoumání kombinační hry

Výzkumný vzorek bude podroben pozorování po několik tréninků a utkání. Průběh tréninků i utkání bude podrobně zaznamenán. Zvláštní pozornost potom bude věnována použitým cvičením a hrám, které zde trenér a jeho asistenti praktikují. Cvičení a hry, které dle našeho uvážení, mohou dobře sloužit k osvojování kombinační hry, budou představeny v této práci.

Hodnocena bude také kvalita a kvantita využití těchto nácviků, přenesených do utkání 1. ligy.

Ve výzkumné části, formou interview, budou asistentovi trenéra Jaroslavu Knyplovi kladeny otázky týkající se problematiky kombinační hry ve spojitosti s českými podmínkami.

Zkoumání bránění kombinační hry

Zkoumání bude probíhat formou přímého pozorování videozáznamů zápasů letošního ročníku Ligy mistrů, ve kterých nastoupil tým hrající stylem kombinační hry. Z každého zápasu, bude pro alespoň částečné vyloučení vedlejších faktorů, jako jsou únava hráčů či taktické vstupy trenéra o poločase vzhledem k vývoji utkání, sledováno a analyzováno pouze prvních 45 minut. Posuzovat poté budeme obranný model jeho soupeře a jeho úspěšnost narušování kombinační hry. U každého týmu budou popsány jednotlivé prvky jeho obranného modelu. Důležitými faktory mohou být např. herní systém bránícího mužstva, snaha používat ofsajd systém, hloubka obranné zóny, způsob zapojování ofenzivních hráčů do obranné fáze, míra aktivního napadání (pressingu) apod. Tyto údaje budou vždy zaznamenány pro každý zápas jako jeden ze způsobů bránění. K nim poté budou sbírána data úspěšnosti bránění každé kombinační akce soupeře a konkrétní způsob jejího přerušení, resp. nezvládnutí přerušit akci (viz

tab. 2). Vzniknou tak tabulky četností a způsobu přerušení kombinační hry. Obranný model s největším počtem úspěšných přerušení, bude vyhodnocen, jako nejefektivnější obranný model pro bránění kombinační hry. **Cílem výzkumu není popsat jak porazit tým hrající kombinační hrou, nýbrž vyzorovat, jak úspěšně a efektivně bránit kombinační hru!**

6. VÝZKUMNÁ ČÁST

6.1. VÝZKUMNÝ VZOREK

Výzkumným vzorkem pro sledování kombinační hry je oddíl staršího A dorostu klubu SK Slavia Praha (věková kategorie 18-19 let), který by měl posloužit jako ukázka způsobů trénování kombinační hry na vrcholové úrovni v českém fotbale. Hráčský kádr, čítající celkově 23 hráčů (kompletní seznam hráčů je dostupný na Internetu), je tvořen ze 3 brankářů, 8 obránců, 8 záložníků a 4 útočníků. Realizační tým se sestává z hlavního trenéra, jeho dvou asistentů, kondičního trenéra a maséra. A dorost SK Slavie Praha hraje celostátní 1. ligu staršího dorostu. V této sezoně se umístil na sedmé příčce se 43 body z 30 zápasů. [28]

Pro sledování bránění kombinační hry, byly jako výzkumný vzorek, vybrány zápasy letošního ročníku Ligy mistrů, ve kterých hrál tým, který hojně využívá kombinační hry (FC Barcelona a Real Madrid) a také zápas kvalifikace ME 2012 mezi Španělskem a Českou republikou.

6.2. ANALÝZA

6.2.1. Pozorování tréninků

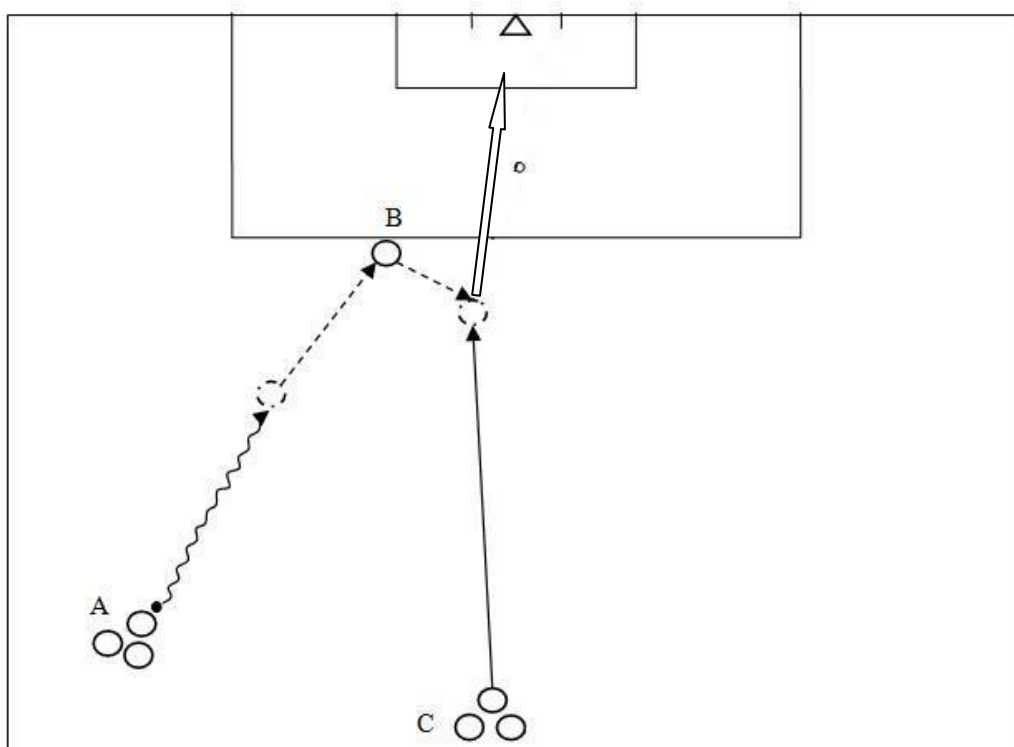
V průběhu 44 dnů jsme sledovali celkem 8 tréninků A dorostu. Z tohoto pozorování jsme dělali podrobné záznamy. Cvičení a hry, které rozvíjejí kombinační schopnosti, zde uvádíme. Poté jsme zkoumali využití a realizaci těchto cvičení v zápasech Slavie.

Pozn.: podrobnosti viz Přílohy – Záznam o pozorování; číslování cvičení neodpovídá číslování cvičení ze Záznamu o pozorování.

Použitá cvičení a hry:

Cvičení 1:

Cvičení na zakončení založené na naražení hráče stojícího zády k brance. Hráč na stanovišti A vybíhá s míčem směrem k hráči na stanovišti B. Současně vybíhá hráč ze stanoviště C. Hráč z A nahrává a na hráče B cca 10m před ním, ten z prvního doteku naráží na hráče z C stanoviště a ten bez přípravy střílí na branku. Hráč z A jde na místo B, hráč z B je do fronty na stanovišti C. Střílející hráč jde po střele do fronty na stanovišti A.

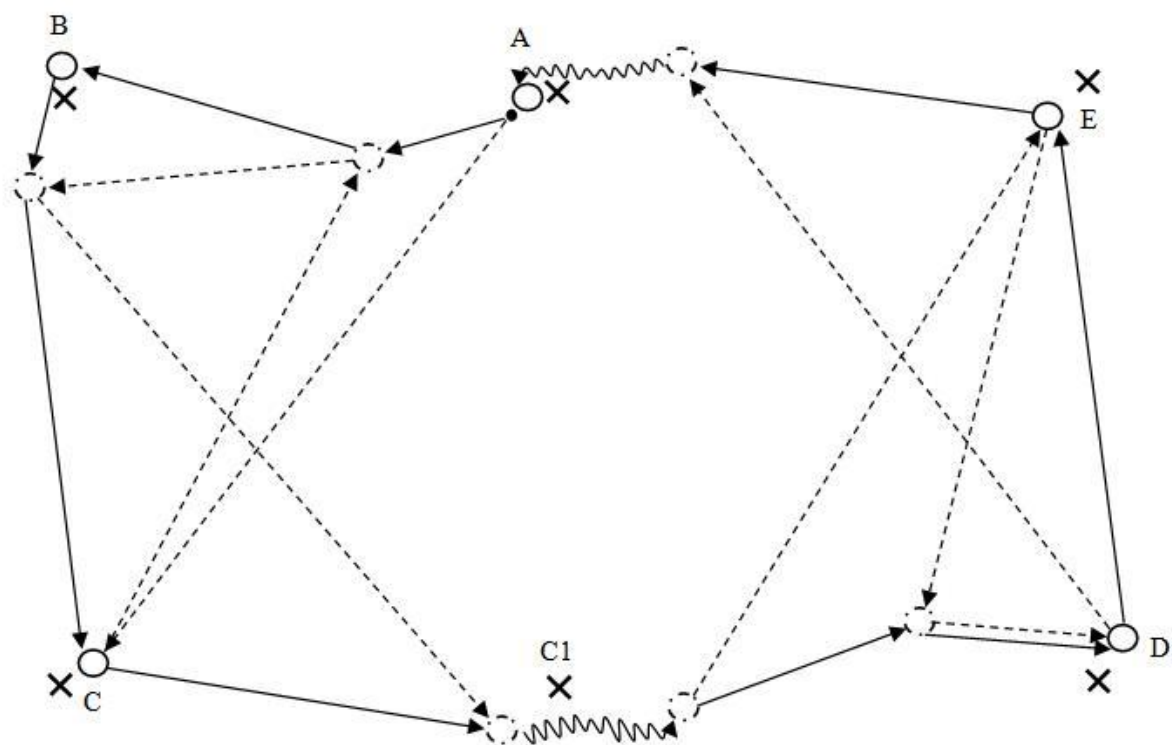

Obrázek 7

Cvičení 2:

Toto průpravné cvičení je zaměřeno na zdokonalování přesnosti přihrávek při vzájemných časovaných nábězích hráčů proti míči a na rozvoj rychlé orientace v herním prostoru, spolu s rozvojem rychlosti a obratnosti při řešení kombinační spolupráce v malém prostoru. Z met vytvoříme obdélník cca 30x15m. 5 hráčů stojí na pozicích A, B, C, D, E. Cvičení zahajuje hráč s míčem na pozici A, který si naráží s hráčem C a z nového postavení přihrává do běhu hráči B. Ten posílá také do běhu opět hráči C na pozici C1,

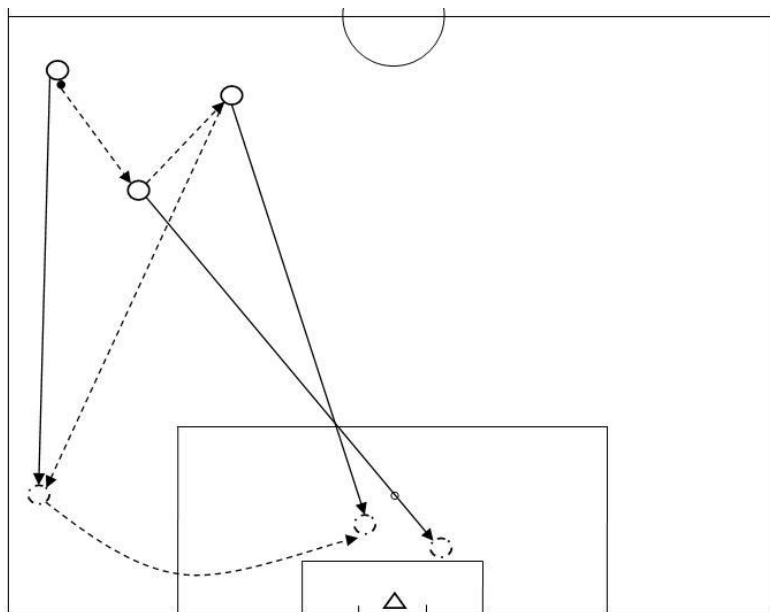
kde hráč přebírá míč a vede kolem mety. Poté si naráží míč s hráčem E a dále předává hráči D, který posílá do běhu hráči E, který přebere míč a vede kolem mety a tím se dostává na pozici A. Posuny hráčů jsou následující: A na B, B na C, C na D, D na E, E na A.

Obrázek 8

Cvičení 3:

Další průpravné cvičení na kombinaci s rozehráním na větší ploše a se zapojením

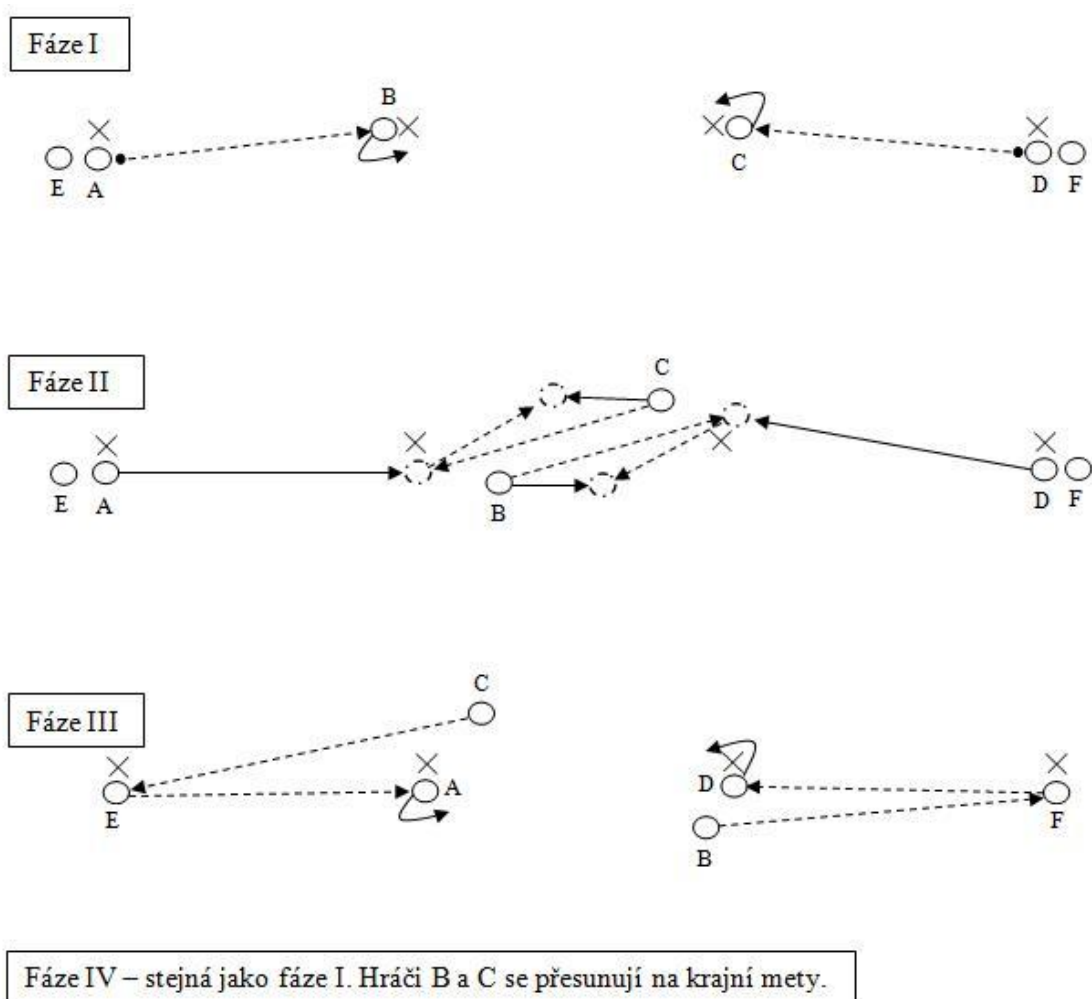
náběhu. Cvičení je zaměřené na narážku, následující přihrávkou do prostoru, dále centrem před bránu a zakončením. Použito hromadnou formou.

Obrázek 9

Cvičení 4:

Průpravné cvičení na přihrávání a převzetí míče. Výhody tohoto cvičení jsou v zapojení většího počtu hráčů (min. 6), dále ve velkém počtu přihrávek za časový úsek, které by navíc měli být prováděny na první dotek (s výjimkou převzetí a otočení s míčem).

Můžeme zde hovořit o větší složitosti na pochopení, která však zároveň může rozvíjet tvůrčí schopnosti a orientaci v nepřehledných situacích. Skupinová forma.

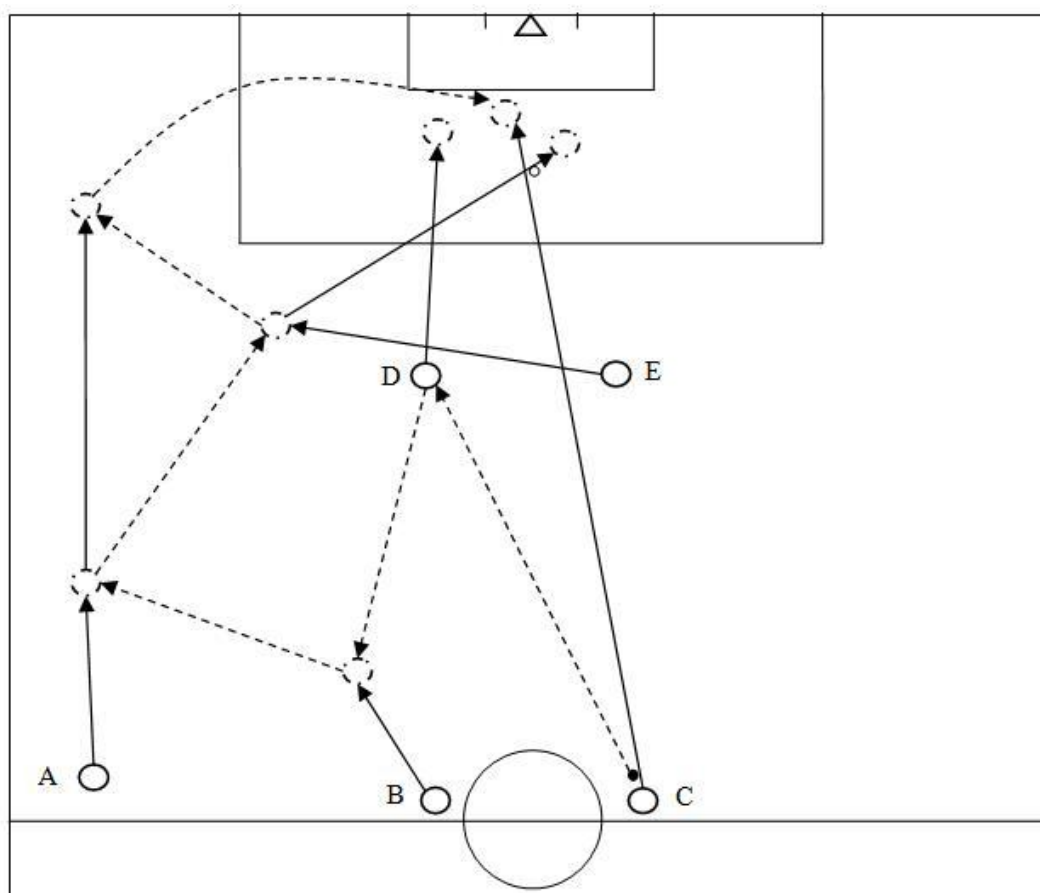
Obrázek 10

Cvičení 5:

Cílem tohoto cvičení je nácvik jednoduché - na organizaci i provedení - kombinace, která přenesse těžiště hry ze středu do křídelního prostoru, odkud krajní hráč dává finální přihrávku do prostoru pokutového území. Od hráčů požadujeme rychlé

provedení této kombinace, vše s omezeným počtem doteků a důrazem na přesnou finální přihrávku a efektivitu v zakončení.

Akci začíná hráč na pozici C, když přihrává na hráče D. Ten z prvního doteku naráží hráči B, který je v pohybu. B opět z prvního doteku posílá míč do běhu hráči A. Ten si narážkou vymění míč s hráčem E v novém postavení. Poté hráč A centruje míč do pokutového území na jednoho ze 3 (C, D, E) nabíhajících hráčů.

Obrázek 11

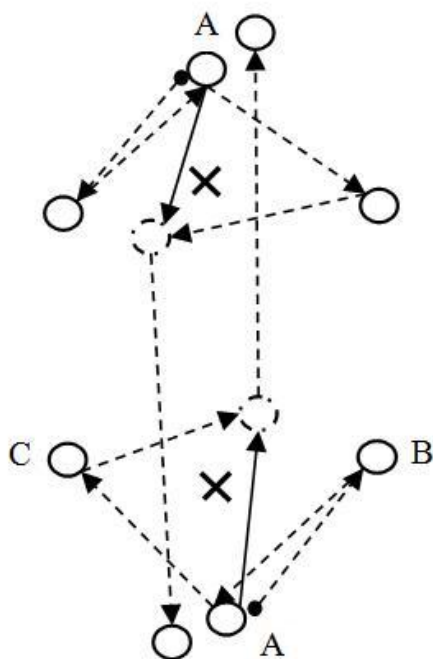
Cvičení 6:

Cvičení zdokonaluje kombinační spolupráci společně s herními činnostmi jednotlivce, kteří do této kooperace vstupují. Důraz klademe na rychlé a přesné přihrávky, rychlou orientaci v prostoru i čase a vzájemnou komunikaci mezi jednotlivými hráči.

velikost herního prostoru je plocha cca 30x20. Hráči stojí v pomyslném šestiúhelníku.

Uvnitř něj jsou 2 mety. Cvičení se provádí paralelně z obou stran. Zahajuje hráč A

narážekou s hráčem B, poté si naráží s hráčem C, který provádí narážekku kolem mety. A přebírá míč a přihrává na druhou stranu dalšímu hráči na pozici A. Posuny hráčů jsou následující: A na B, B na C, C na A.

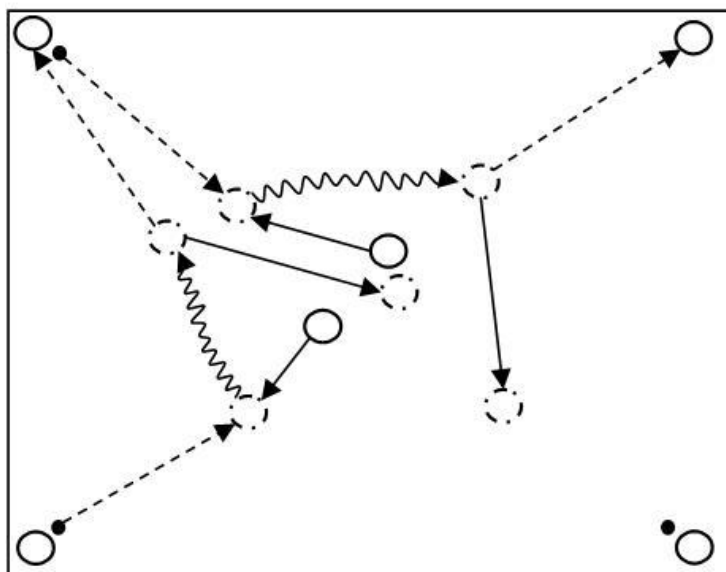

Obrázek 12

Cvičení 7:

Průpravné cvičení, jehož cílem je zlepšení techniky přihrávání, zpracování, vedení míče a rozvoj orientace v prostoru. Důraz je kladen na častou a rychlou práci s míčem, schopnost předvídat pohyb spoluhráče a reagovat na měnící se situaci. Herním prostorem je čtverec velikost cca 20x20 m. Cvičení je určeno pro 6 hráčů. 2 hráči pracují aktivně uvnitř, 4 hráči na obvodu spolupracují. 3 ze 4 hráčů na obvodu mají míč. Akce zahajují hráči ve středu, kdy si každý hráč jde pro míč k jinému hráči na obvodu, ti jim přihrávají míč. Středový hráč krátce míč vyvede a hledá volného hráče na obvodu bez míče, jemuž přihraje míč. Poté si jde najít přihrávku (míč) od dalšího hráče na obvodu. Hráč by nikdy neměl přihrát míč hráči, od kterého ho přijal. Hráči ve středu se

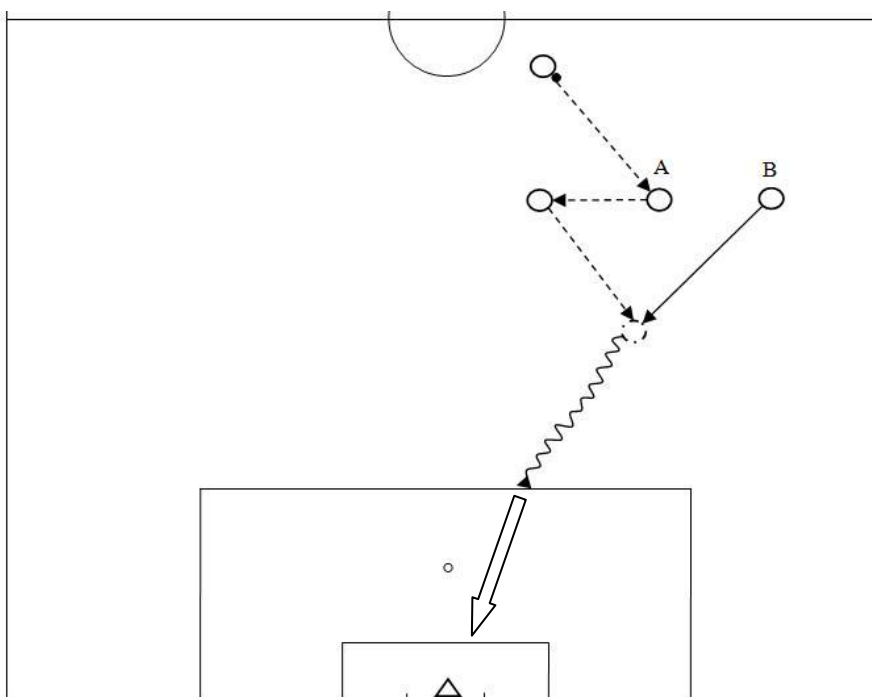
střídají po určitém intervalu zátěže (cca 1 minuta).

Obrázek 13

Cvičení 8:

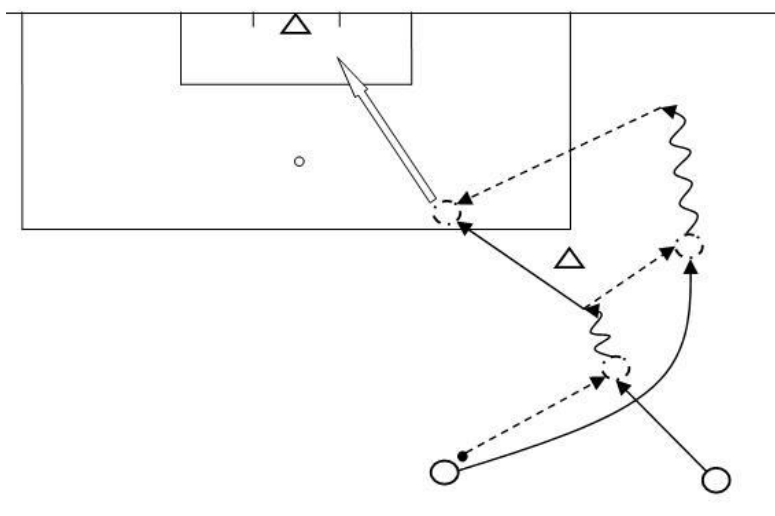
Průpravné cvičení na rozehrání kombinace následované zakončením. Hráč B vybíhá, jakmile hráč A dává míč od nohy. Přebírá míč v prostoru, vede ho na velké pokutové území a zakončuje. Hráč opět v základním postavení tvoří trojúhelník. Praktikováno hromadnou formou (viz obrázek 14 na další stránce).

Obrázek 14

Cvičení 9:

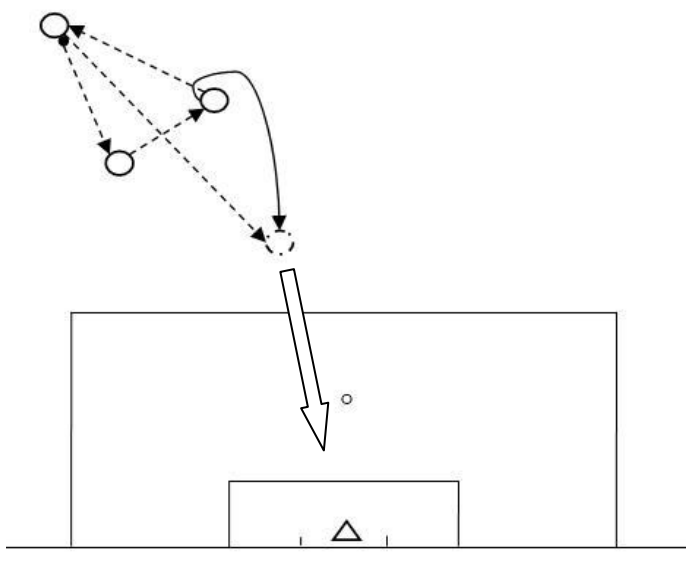
Cílem průpravného cvičení je vytvoření střelecké příležitosti po vědomé spolupráci dvojice hráčů v křídelním prostoru, zaběhnutím do tandemu a přihrávce z křídelního prostoru pod sebe do střelecké pozice.

Obrázek 15

Cvičení 10:

Průpravné cvičení na rozehrání míče do trojúhelníku a zakončení. Základní postavení vychází ze zásady, že nejbližší spoluhráči spolu tvoří trojúhelník. Hráči si míč narážejí na jeden dotek. Důležité je také uvolnění zakončujícího hráče, který ihned po přihrávce naznačí pohyb „směrem do trojúhelníku“, ale skutečný pohyb provádí na druhou stranu.

Obrázek 16

Průpravná hra 1:

Na polovině hřiště hrají 2 týmy. Jeden o 6 hráčích brání klasickou branku s brankářem. Druhý o 7 hráčích útočí a snaží se vstřelit branku. Útočníci hráči musí trpělivě kombinovat a přenášet hru než najdou možnost nějakého vysunutí. Obránci mají za úkol odebrat míč a dostat ho za půlící čáru. Cílem této průpravné hry je zlepšit týmovou spolupráci a kombinaci u hráčů, kteří útočí na velkou branku, zlepšovat se ve střelbě ze střední vzdálenosti a prosazovat se proti zformované a kompaktní obraně soupeře.

Průpravná hra 2:

Fotbal s upravenými pravidly a počtem hráčů. Hromadnou formou. První mužstvo o 10 hráčích bránících 3 cca třímetrové branky hraje proti pěti člennému mužstvu, které

brání jednu klasickou bránu s brankářem. Asi 10 m před brankářem je linie, za kterou nesmí bránící hráči a útočníci ji musí překonat přihrávkou. Tato hra klade důraz na kombinování pod tlakem a ve stísněném prostoru (mužstvo o 5 hráčích je ve velkém oslabení, tudíž je náročné najít možnost přihrávky).

Průpravná hra 3:

Cílem této průpravné hry je zlepšit spolupráci hráčů v mužstvu, důležitý je pohyb a výběr místa hráčů bez míče, kteří využívají ke kombinaci statické nahrávače. Hráči, kteří mají ve středu pole početní převahu, se soustředí na vytváření pressingových situací v bezprostřední blízkosti míče. Jejich snahou je konstruktivní zisk míče. Herním prostorem hry je jedna zúžená polovina hřiště. Hra je určena pro 14 hráčů do pole (6 obránců, 4 útočníci, 4 narážeči). 4 narážeči stojí v přibližných rozích hřiště, jejich úkolem je narážet míče na některého z útočící čtveřice hráčů (mají povoleno hrát pouze jedním dotykem). Obránci hrají na dva doteky a úkolem této šestice je míč zašlápnout na autových (obvodových) čarách. Útočníci hrají (kombinují) bez omezení počtu dotyků a mají za úkol držet míč pod kontrolou ve spolupráci s narážeči v rozích hřiště.

6.2.2. Pozorování utkání

Pro vyhodnocování tréninkových aktivit a úrovně kombinační hry měla sloužit pozorování utkání s různými týmy. Celkem jsme sledovali 4 utkání Slavie:

1. s Jihlavou (str. 36)
2. se Spartou (str. 37)
3. s Příbramí (str. 38)
4. s Olomoucí (str. 39)

Slavia vs. Jihlava

Datum: 23. 8. 2008

Soupeř: FC Vysočina Jihlava (konečné 11. místo v tabulce)

Čas: 14.00 – 15.50

Místo: Stadion Přátelství – Strahov

Pozorování: videozáznam

Počet hráčů: 16 hráčů (z toho 2 brankáři)

Realizační tým: hlavní trenér, 2 asistenti trenéra, masér

Stav hrací plochy: trávník ve velmi kvalitním stavu

Herní systém Slavie: 4-4-2 (4-1-2-1-2)

Průběh utkání:

V 1. poločase bylo na obou stranách hodně nepřesností, což mohlo být způsobeno nedostatečnou rozehraností týmů, jelikož šlo o teprve 3. zápas sezony. K vidění bylo jen několik málo šancí, které brankou neskončily, takže poločasové skóre bylo 0-0. Slavie se snažila více kombinovat ve středu hřiště, avšak většinou chyběla přesnost a dovedení akcí do zakončení. Několikrát nastal problém, který nás zaujal. Již při zakládání akcí, kdy obránce přihrál zpět brankáři a ten měl dostatek času na přihrávku, avšak obránce z druhé strany mu neseběhl, a tak musel brankář řešit situaci dlouhým nákopem, kterým Slavia přišla o míč. Toto můžeme hodnotit jakou špatnou hru bez míče. Akce Slavie byly často příliš přímočaré, přesto hráči v 1. poločase sehráli několik pěkných akcí na jeden nebo na několik málo doteků, kterými přehrávali soupeře ve středu hřiště. Po jedné z nich se útočník Slavie dostal do největší šance poločasu, avšak brankář Jihlavy výborně zasáhl.

Na začátku 2. Poločasu, Jihlava přehrávala Slavii. Lépe kombinovala a vytvořila si tlak a několik příležitostí. Nejprve dokonce nedala penaltu, ale vzápětí šla do vedení 0-1. Snaha Slavie kombinovat z 1. poločasu se ve 2. už naprosto vytratila. Za zmínku stojí pouze vyrovnávací gól na 1-1 (akce podobná cvičení 1) a krásná ulička za stavu 3-1, jejíž zakončení skončilo na tyčce. Hra Slavie byla často vedená po křídlech a ještě více přímočará, což mohlo být způsobeno přibývajícím únavou nebo pokyny trenéra. Ať tak či tak otevřená hra Jihlavy, která hodně vysouvala svůj pressing (většinou však neúspěšně), příliš nestěžovala útočné akce Slavie. Navíc po špatné domluvě obrany a

brankáře šla Slavie do vedení 2-1. Jihlava začala hrát ještě riskantněji a zde byla přímočará a zpřesněná hra Slavie úspěšná. Po další křídelní akci a centru padl gól na 3-1 a dalších několik šancí domácí nevyužili. V závěru Jihlavští snížili na 3-2, ale zakrátko dostali další branku na konečných 4-2. V tomto zápase slavila přímočará hra úspěch, což však můžeme přičítat hodně otevřené hře soupeře. Kdyby musela hrát Slavie do zatažené a dobře organizované obrany nejspíše by v útočné fázi měla velké problémy.

Sparta vs. Slavia

Datum: 9. 9. 2008

Soupeř: AC Sparta Praha (konečné 1. místo v tabulce)

Čas: 11.00 – 12.50

Místo: Strahovský stadion (Fotbalové centrum mládeže AC Sparta Praha)

Pozorování: videozáznam

Počet hráčů: 15 hráčů (z toho 2 brankáři)

Realizační tým: hlavní trenér, 2 asistenti trenéra, masér

Stav hrací plochy: trávník ve velmi kvalitním stavu

Herní systém Slavie: 4-4-2 (4-1-2-1-2)

Průběh utkání:

V 1. poločase se z hlediska kombinační hry Slavie nedá prakticky nic hodnotit. Slavie se snažila hrát na rychlé protiútoky a nakopávání míče, což se jí vůbec nedařilo. Pouze jednou za poločas svého soupeře vykombinovala středem hřiště sérií přihrávek a narážek a hned se dostala do zakončení. Jinak se však Slavie vůbec k ničemu nedostala. Nelze neokomentovat výkon Sparty, která hrála přesný opak a Slavii jednoznačně přehrávala. Bez přehánění se dá tvrdit, že předváděla ukázkou kombinačního pojetí hry. Spartáné měli velké procento držení míče. Se svými přihrávkami se zbytečně neukvapovali, adresovali je přesně, často na jeden dotek a hlavně s myšlenkou. Slavie navíc vyrobila několik chyb v obraně, a proto Sparta vedla o poločas 3-0. Výkon Sparty můžeme hodnotit jako týmový a velice pěkný na pohled nezaujatého diváka.

V úvodu 2. půle šla Sparta již do vedení 4-0. Ani tehdy se však obraz hry příliš

nezměnil a soupeř Slavie dál s přehledem a klidem kombinoval, zatímco Slavie se prakticky nedostávala do hry. S přibývajícím časem úsilí a tempo Sparty při vedení 4-0 opadalo a hráči Slavie si začali více vyměňovat míče. Po pěkné kombinační akci středem, snížila stav na 4-1 a dostala se i do dalších, spíše náhodných, příležitostí. Brankou nakonec skončila až další kombinační akce, již však v nastaveném čase. Pokud se tedy Slavia dostala ke kombinační hře, dokázala si vypracovat šanci a zakončit ji. To se však za celý zápas stalo jen velmi málokrát. Znatelným problémem rychlé ztráty míče u několika náznaků kombinací bylo v tomto zápase špatné nabízení hráčů bez míče. Hráči často museli přihrávat na obsazené hráče nebo zvolit riskantní a náročnou přihrávku na vzdálenějšího spoluhráče.

Příbram vs. Slavia

Datum: 18. 4. 2009

Soupeř: 1. FK Příbram (konečné 14. místo v tabulce)

Čas: 11.00 – 12.50

Místo: Stadion Příbrami

Pozorování: videozáznam

Počet hráčů: 16 hráčů (z toho 2 brankáři)

Realizační tým: hlavní trenér, 2 asistenti trenéra, masér

Stav hrací plochy: trávník v průměrném stavu

Herní systém Slavie: 4-4-2 (4-1-2-1-2)

Průběh utkání:

Slavia Praha byla v 1. poločase lepším týmem. Vytvořila si pár nadějných šancí, avšak žádná neskočila brankou. Hra Slavie byla vedená spíše po křídlech, střední záložníci opět nebyli příliš využiti. To potvrzovala názorná situace, kdy brankář rozehrál zadní aut na stopera, který si s druhým stoperem 4krát vyměnil míč a když se jim nikdo neuvolnil, tak ho poslaly dlouhým nákopem dopředu. Přesto Slavie párkrát zakombinovala a opět to znamenalo velké nebezpečí pro tým Příbrami. Poločas skončil bez branek 0-0.

 Začátek 2. poločasu navázal na ten první. Nic moc se nezměnilo. Slavia měla

lehkou převahu, ale do šancí se nedostávala. Změnu přinesla až branka Příbrami v 70. minutě. Gól padl hlavou po rohovém kopu. Od této chvíle začala Slavie hrát ještě aktivněji a také začala více kombinovat. Vynutila si tlak a několik brankových příležitostí, žádná však k vyrovnání nevedla a tak Slavie prohrála v Příbrami, trochu nešťastně, 1-0. Hosté za celý zápas opět předvedli jen několik málo kombinačních akcí. Ale opět se ukázalo, že pokud si hráči vytvořili nějakou šanci na gól, často tomu předcházela kombinace. V tomto zápase se také objevil další problém špatného kombinování – hráči Slavie často řeší situace jeden na jednoho individuálně. Hodně chodí do kliček a příliš vodí míč. A zákonitě ho také často ztrácejí. Navíc trávník v Příbrami nebyl v ideálním stavu a míč dosti odskakoval. To samozřejmě přinášelo delší zpracovávání při přijetí přihrávky a hlavně ztrátu míče právě při jeho vedení.

Slavia vs. Olomouc

Datum: 5. 6. 2009

Soupeř: SK Sigma Olomouc (2. místo v tabulce)

Čas: 13.00 – 14.50

Místo: Stadion Přátelství – Strahov

Pozorování: přímo na stadionu

Počet hráčů: 16 hráčů (z toho 2 brankáři)

Realizační tým: hlavní trenér, 2 asistenti trenéra, masér

Stav hrací plochy: trávník v kvalitním stavu

Herní systém Slavie: 4-4-2 (4-1-2-1-2)

Průběh utkání:

V 1. poločase se Slavii vůbec nedařilo kombinovat. Rekord po sobě jdoucích přihrávek byl 7, většinou si však Slávisté byli schopni dát maximálně 3-5 přihrávek. Hra pod tlakem dobře přistupující a napadající Olomouce, způsobovala nepřesnost přihrávek a časté odkopy. Když už byla možnost nějakým způsobem kombinovat, hráči Slavie se snažili o příliš rychlý postup vpřed. Krajiní záložníci se po křídlech hodně snažili doplňovat útok, z čehož vycházela hra spíše na centry, než středem hřiště, kde byla malá aktivita středních záložníků. Slavie předvedla pouze několik pokusů o kombinaci

nebo narážek na jeden dotek. Z toho 2 byly dovedeny do zakončení, avšak nepřesného. Z našeho pohledu se Slavie svojí přímočarou, avšak velmi často nepřesnou hrou, příliš rychle zbavovala míče. Problém přihrávání nebyl v nabízení hráčů a jejich výběru místa, nýbrž v nepřesnosti a také v načasování přihrávek. Soupeř kombinoval o mnoho lépe. V 1. poločase padl jediný gól, po chybě brankáře Slavie, který chtěl zachránit míč před rohem, avšak svým skluzem přihrál přímo na nohu olomouckého útočníka, jenž zakončoval do prázdné branky.

2. Poločas začala Slavie o mnoho lépe, alespoň co do aktivity. Jinak stále přetrvávala přímočarost akcí. Zvýšený pohyb a zlepšená přesnost přihrávek přinesla Slavii v rozmezí 56. a 60. min 2 branky, kterými otočila zápas. 1. branka Slavie padla po standardní situaci a následném odraženém míči, druhá také po centru, který propadl až k neobsazenému útočníkovi. V kombinačním pojetí se často opakoval jeden problém a to, když dostal míč krajní obránce a chtěl ho dále rozehrát, neměl vůbec možnost přihrát do středu hřiště na střední záložníky a musel tedy hrát dlouhý balon po čáře nebo se pokusit míč vyvézt. S přibývajícím časem a únavou (zhruba od 65. min), navíc při vysokém tempu zápasu, se náznak kombinací stále více vytrácel. Po celý zápas také chybělo přenášení hry, které je pro kombinační hru nesmírně důležité. V 81. minutě Olomouc po nenápadné akci ze strany do středu hřiště a dobrém prostrčení na útočníka vyrovnala na konečných 2-2.

6.3. REALIZACE CVIČENÍ Z TRÉNINKOVÝCH JEDNOTEK A JEJICH ÚSPĚŠNOST:

Tabulka úspěšnosti realizace Cvičení 1

POKUS ZÁPAS	1. pokus	2. pokus	3. pokus	4. pokus
FC Vysočina Jihlava	Zakončeno gólem			
AC Sparta Praha				
1. FK Příbram	Míč útočníkovi odskočil	Blokovaná střela		
SK Sigma Olomouc	zakončeno	Nepřesné provedení	Zakončeno velmi kvalitní střelou	Následoval útočný faul

Tabulka 3 – realizace Cvičení 1

Tabulka úspěšnosti realizace Cvičení 3

POKUS ZÁPAS	1. pokus	2. pokus	3. pokus	4. pokus
FC Vysočina Jihlava	Nepřesné provedení	Přihrávka neprošla	Hráč nezpracoval těžkou přihrávku	
AC Sparta Praha				
1. FK Příbram	Přihrávka neprošla	Zakončení po centru šlo mimo branku		
SK Sigma Olomouc	Míče se zmocnil soupeř	Nedostihnutý míč - aut	Těžká přihrávka - hráč ji nezpracoval	Nepřesné provedení

Tabulka 4 – realizace Cvičení 3

Tabulka úspěšnosti realizace Cvičení 8

POKUS ZÁPAS	1. pokus	2. pokus	3. pokus	4. pokus
FC Vysočina Jihlava	Výborné provedení se zakončením 100% šance	Dotaženo do nepřesného zakončení	Nepřesná finální přihrávka	
AC Sparta Praha	Ztráta míče při následném vedení			
1. FK Příbram	Akce pokračovala kombinací středem hřiště	Kvalitní provedení, pak blokový centr na roh		
SK Sigma Olomouc	Míč odebrán soupeřem	Nepřesné provedení		

Tabulka 5 – realizace Cvičení 8

Tabulka úspěšnosti sérií přihrávek a narážek

Tyto akce byly zcela neúčinnější na „vyšachování“ soupeře

POKUS ZÁPAS	1. pokus	2. pokus	3. pokus	4. pokus
FC Vysočina Jihlava	Akce ve středu hřiště s roztažením do strany - aut	Akce kterou ukončil dlouhý míč do ofsajdu	Nepřesná finální přihrávka	
AC Sparta Praha	Akce středem dovedená do zakončení	Série přihrávek s roztažením do stran po které padl gól	Akce středem se špatnou finální přihrávkou	kombinace středem a s centrem po kterém padl gól
1. FK Příbram	Kombinace ve středu, poté míč za obranu - nezpracováno	Přenesení přihrávkami, míč pak dále skončil v autu	Celoplošná akce s centrem do 100% šance a zakončením mimo	Série přihrávek po straně s nepřesným zakončením
SK Sigma Olomouc	Finální přihrávka směřovaná do uličky neprošla	Míč odebrán soupeřem při delším zpracovávání		

Tabulka 6 – realizace narážek

6.4. INTERVIEW

Jaroslav Knypl (asistent trenéra A dorostu SK Slavia Praha)

- 1) Jak byste popsal Vaše nejčastější činnosti u týmu A dorostu?
Příprava tréninkové jednotky, především úvodní části. Vedení TJ v nepřítomnosti hlavního trenéra.
- 2) Jak jste dlouho s tímto konkrétním hráčským kádrem?
1 rok - sezona 08/09
- 3) Snaží se realizační tým vést a trénovat A dorost Slavie ke stylu kombinační hry?
Jednoznačně snaží, vše se podřizuje práci s míčem a týmové spolupráci.
- 4) Pokud budeme hovořit o procesu osvojování postupného útoku (kombinační hry), jakou minimální dobu myslíte, že je zapotřebí, aby byl tým spolu bez hráčských a zásadních taktických změn proto, aby byl schopen kvalitně kombinovat? (hovoříme o prvoligovém týmu české ligy)
Je to značně individuální, ale minimálně 3 měsíce je potřeba na získání kombinačních návyků (v dorostenecké kategorii) v mužské kategorii nemám zkušenosti, ale odhaduji to podobně.
- 5) Od jaké věkové kategorie myslíte, že je vhodné začít s postupným, komplexním a cílevědomým osvojováním kombinačních schopností?
Jakmile jsou individuální herní činnosti na takové úrovni, že nebrání v základních kombinacích (přihraj a běž) není na čekat. To znamená od 5,6 let. Stále je ale třeba klást důraz na individuální techniku.
- 6) Je podle Vás zásadní pro kombinační hru v jakém rozestavení tým hraje? Například při porovnání rozestavení 4-5-1 s rozestavením 4-3-3? Pokud ano, v čem by mohl být rozdíl?
Myslím si, že není. O kombinaci rozhodují hráči a jejich kreativita. Na tom v jakém rozestavení hrají na začátku zápasu rozhoduje trenér. O tom jak se hráči zachovají po zisku míče, rozhodují oni. I v defenzivním rozestavení se dá kombinovat a využívat více hráčů na útočné polovině.

- 7) V jakém rozestavení nejčastěji hraje A dorost Slavie
4-4-2, 4-2-3-1, 4-3-3
- 8) Myslíte, že pro osvojování kombinační hry jsou vhodná spíše herní cvičení (s přítomností soupeře) nebo průpravná cvičení (bez přítomnosti soupeře)?
Obě varianty. Začíná se většinou „bez,“ a postupně se přidávají obránci.
- 9) Je podle Vás střední záložník nejdůležitějším hráčem při kombinační hře?
Je velmi důležitý, ale stejně tak jsou důležití ostatní hráči.
- 10) Vyžadujete po hráčích spíše přímočarost nebo hru na jistotu, často se zpětnými přihrávkami?
Jde o to, aby hráč dokázal zhodnotit situaci a využít momentu překvapení. V obranné části hřiště musí volit přihrávky „bez rizika“ ve středním pásmu by snaha měla vést ke kolmým přihrávkám. V útočném postavení už je čistě na individualitě hráče jak se zachová. Obecně by se v dorostenecké kategorii mělo hrát „nahoru-dolu“ bez přílišného taktizování. Hráč nikdy nesmí mít strach hrát s míčem. Hráči ale musí umět také uklidnit hru zpětnou přihrávkou. O to se obecně v SK Slavii Praha snaží většina žákovských a dorosteneckých trenérů.

6.5. POZNATKY Z POZOROVÁNÍ KOMBINAČNÍ HRY

- Pokud byl na tréninku přítomen pouze jeden trenér, u cvičení převládala většinou hromadná forma
- Nejčastěji použita průpravná cvičení a průpravné hry
- Výborná technická vybavenost hráčů – splňovali předpoklady pro kombinační hru (bod 3.2)
- Vynikající stav tréninkové plochy nás přiměl k názoru, že tento faktor může být často velmi opomíjen. Zvláště pro kluby s menším finančním rozpočtem, které nemají kvalitní tréninkové podmínky je toto velkou překážkou ke zdokonalování kombinační hry.
- Někdy překvapivě nízký počet hráčů přítomných na tréninku. Někteří hráči byli povoláni do B mužstva Slavie.

- O kvalitě kombinace nerozhoduje herní rozestavení
- Střední záložník není při kombinační hře nejvytíženějším a nejdůležitějším hráčem

6.6. ANALÝZA POZOROVÁNÍ BRÁNĚNÍ KOMBINAČNÍ HRY

V této části se věnujeme rozboru jednotlivých videozáznamů utkání Ligy mistrů, na kterých sledujeme především soupeřovu obrannou taktiku proti týmu, hrajícímu především kombinačním stylem hry.

Rozbor 1 - Arsenal FC vs. FC Barcelona

2011-02-16

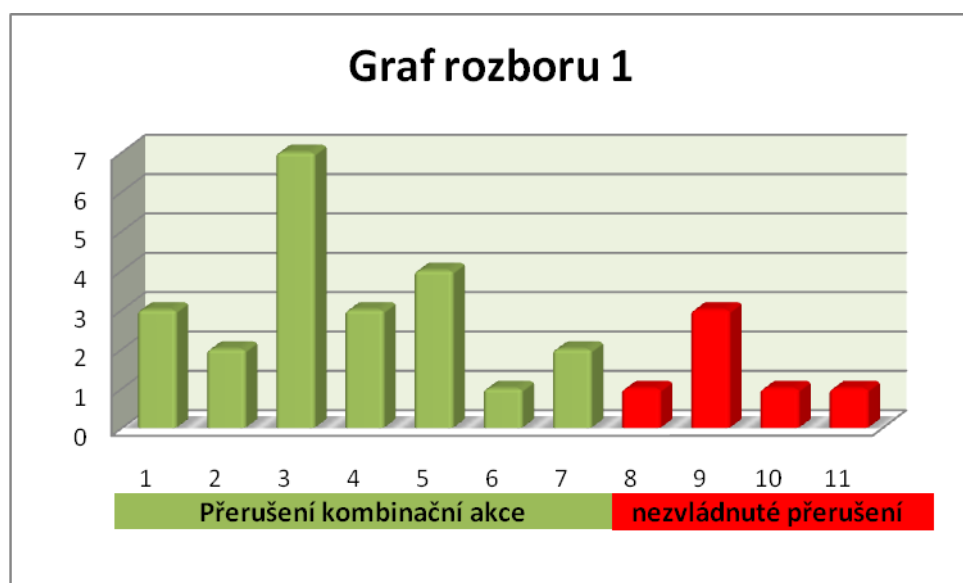
1. utkání osmifinále Ligy mistrů

Konečný výsledek: 2-1 (poločas 0-1)

Arsenál se na domácím hřišti daleko více zapojoval do útočné fáze, než tomu bylo v odvetě, což byl asi hlavní důvod menšího počtu kombinačních akcí Barcelony. Přesto měla Barcelona v polovině zápasu více než 2x více přihrávek (cca 150:310) a jedno brankový náskok. **Obranný blok hrál v rozestavení 4-1-4-1** (při útoku přecházel na systém 4-3-3), tedy s jedním defenzivním záložníkem ve středu hřiště. Blok operoval na velmi malém prostoru (cca 20m), přičemž **hráči začínali napadat přibližně od poloviny hřiště**, oproti odvetnému zápasu, se zde však prakticky **nevyskytovalo zdvojování a ztrojování** hráčů Barcelony. Arsenál se pokoušel o používání ofsajd systému (2 ofsajdy za během 1. poločasu).

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 1		Arsenál FC – FC Barcelona	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoku (brejku)	3
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	2
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	7
4		Vystavení hráče do ofsajdu	3
5		Odkopnutí míče do autu	4
6		Odkopnutí míče na roh	1
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	2
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	1
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	3
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	1
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	1
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			28

Tabulka 7 – rozbor 1

Graf 1 - rozbor 1

Rozbor 2 - FC Barcelona vs. Arsenál FC

2011-03-08

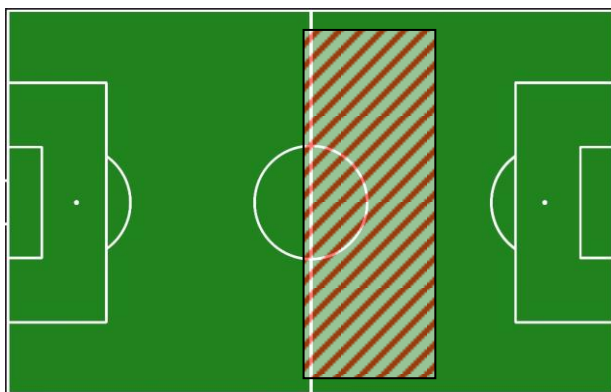
Odveta osmifinále Ligy mistrů

Konečný výsledek: 3-1 (poločas 1-0), postupuje FC Barcelona (celkově 4-3)

V odvetném zápase osmifinále byl tým Barcelony v situaci, kdy musel dohánět jedno brankové manko z prvního zápasu (2-1). Přesto nijak nezměnil svojí klasickou taktiku a hrál trpělivou kombinační hru se systematickým a stálým rozebíráním soupeře. Co se týče Arsenalu, ač takto určitě nezněly pokyny trenéra, v prvním poločase se v podstatě pouze bránil. Za vše hovoří celkový počet kombinačních akcí Barcelony, jichž bylo v prvním poločase 43, a z jedné takové ke konci poločasu padla branka!

Arsenál nastoupil v **rozestavení 4-2-3-1**. Tedy se dvěma defenzivními záložníky. Ovšem podle potřeb obranná linie chvílemi čítala 5, někdy až 6, hráčů, kdy se buďto stahoval jeden defenzivní záložník nebo se v obranné linii vyskytovali i krajní záložníci. Zajímavá byla hloubka obranného bloku, do kterého se zapojovalo všech 10 hráčů v poli. **Hloubka tohoto bloku byla většinou cca 20m**, chvílemi i méně, přičemž aktivně napadat, začínali hráči v okolí půlící čáry (viz obrázek 17). Hráči si při bránění často vypomáhali **zdvojováním** či dokonce **ztrojováním**. Tým Arsenalu **často využíval ofsajd systém** (celkem 6x vystavení hráčů Barcelony do ofsajdu), což společně s vysunutým blokem působilo poměrně riskantně, avšak díky zhuštěnému prostoru a dobrému využívání právě ofsajd systému, efektivně ztěžovalo kombinační možnosti v oblasti před pokutovým územím.

Celkově v dvojzápase byl obranný model Arsenalu charakteristický velmi úzkým blokem, který se nejčastěji nacházel mezi půlící čarou a cca 20m za ní společně s využitím propracovaného ofsajd systému. Problémem tohoto modelu však bylo, že

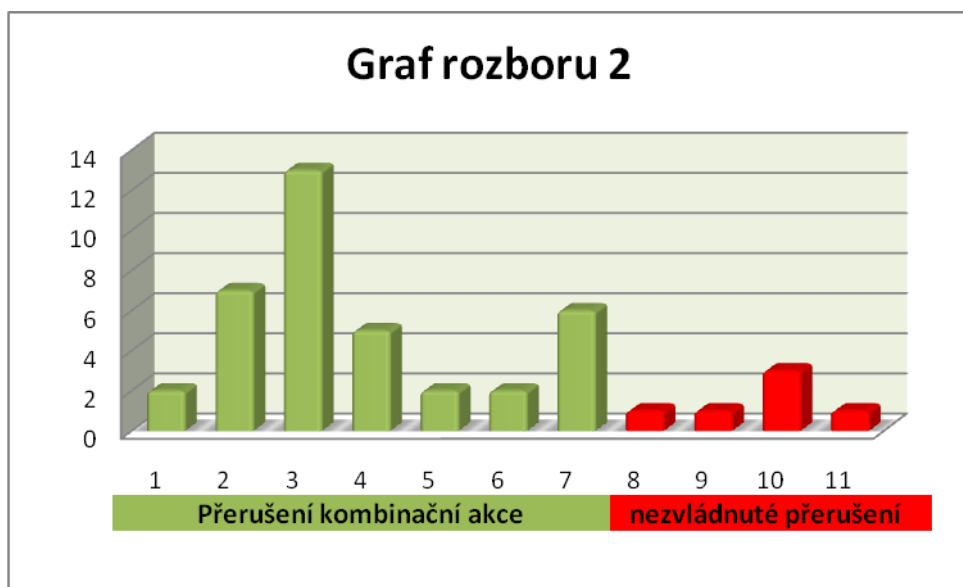

Obrázek 17

téměř nedokázal přecházet do protiútoků ať už rychlého či postupného a hráči se po většinu času neustále bránili kombinacím Barcelony.

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 2		FC Barcelona - Arsenal FC	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútku (brejku)	2
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	7
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	13
4		Vystavení hráče do ofsajdu	5
5		Odkopnutí míče do autu	2
6		Odkopnutí míče na roh	2
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	6
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	1
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	1
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	3
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	1
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			43

Tabulka 8 – rozbor 2

Graf 2 - rozbor 2

Rozbor 3 – Barcelona FC – Šachtar Doněck

2011-04-06

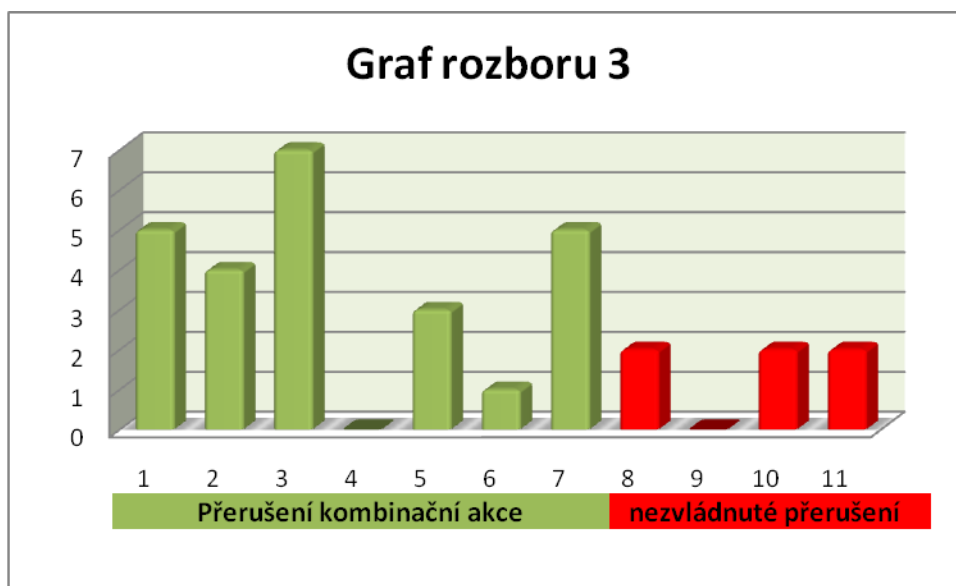
1. utkání čtvrtfinále Ligy mistrů

Konečný výsledek: 5-1 (poločas 2-0)

Málokdy se stává, aby nějaký tým hrál tak „otevřený“ fotbal proti Barceloně, jako to předvedl v tomto zápase Šachtar. Avšak na rozdíl od svého soupeře žádnou ze svých šancí neproměnil. Pokusy o rychlou kombinační hru Šachtaru, vysoká hráčská podpora při přechode do protiútku a vysoké napadání přineslo v prvním poločase několik vynikajících možností ukrajinskému celku. Žádná však neskončila brankou a pravděpodobně právě tyto činnosti se podepsali na špatném bránění kombinačních akcí Barcelony, která po poločase vedla 2-0 a zápas celkově vyhrála dokonce 5-1. Doněck nastoupil v **rozestavení 4-2-3-1**, které praktikoval i Arsenal. **Zařazení dvou defenzivních záložníků vhodně zesiluje střed hřiště.** Avšak v tomto zápase, nebyla **obrana zdaleka tak organizovaná**, aby dokázala odrazit víc jak 3 desítky kombinačních akcí za první poločas. **Důvodem byl pravděpodobně především operační prosto obranného bloku.** Ofenzivní hráči mnohdy začínali napadat až u pokutového území Barcelony a naopak zadní linie se často stahovala až k svému pokutovému území, jelikož Doněck se nepokoušel hrát ofsajd systém. **Rozložení všech hráčů se tak pohybovalo někdy i na 70m.** Obranný blok díky velkým mezerám **poztrácel kompaktnost** a i přes občasné pokusy hráče zdvojovat, působila obrana daleko méně organizovaný dojmem.

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 3		FC Barcelona – Šachtar Doněck	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoky (brejku)	5
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	4
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	7
4		Vystavení hráče do ofsajdu	0
5		Odkopnutí míče do autu	3
6		Odkopnutí míče na roh	1
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	5
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	2
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	0
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	2
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	2
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			31

Tabulka 9 – rozbor 3

Graf 3 - rozbor 3

Rozbor 4 – Šachtar Doněck – FC Barcelona

2011-04-12

Odveta čtvrtfinále Ligy mistrů

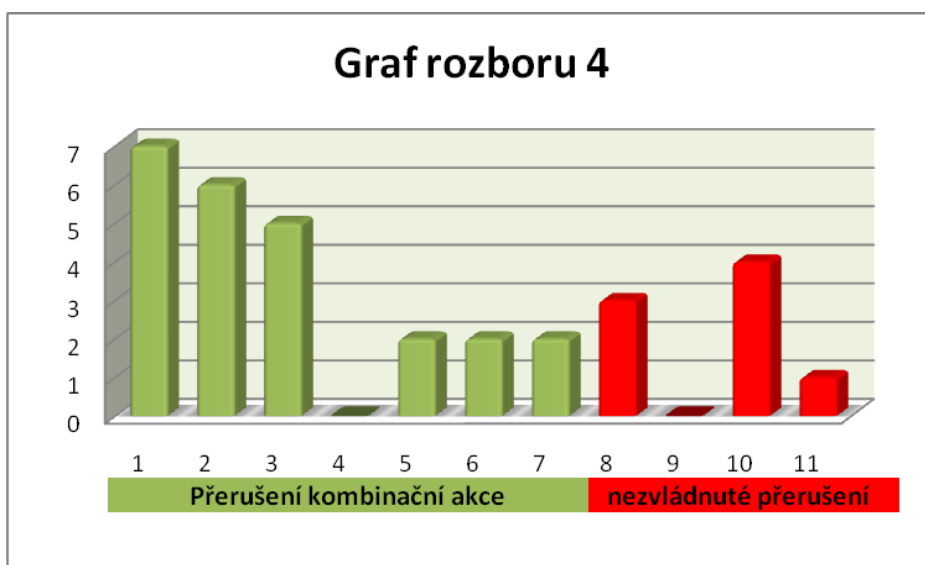
Konečný výsledek: 0-1 (poločas 0-0), postupuje FC Barcelona (celkově 6-1)

I v odvetném utkání nastoupil Šachtar Doněck v **rozestavení 4-2-3-1**. V porovnání s týmem Arsenalu, hrál ukrajinský celek obranný blok takřka po celém hřišti. Hráči nehráli ofsajd systém (v obou prvních poločasech ani jeden ofsajd Barcelony) a zároveň napadali v podstatě kdekoli, tudíž mezi hráči vznikaly obrovské mezery. To mělo za následek, že hráči Barcelony měli na práci s míčem sice méně času, ale naopak větší prostory pro přihrávky. Díky napadání se Doněcku několikrát za poločas (celkem 7krát) podařilo odebrat míč **předskočením soupeře** či zachycením přihrávky a přejít do rychlého protiútoky. Avšak nejen, že ani jeden nebyl dotažen do konce, ale s přibývajícím časem, a fyzickou únavou hráčů, takových to předskočení ubývalo.

Hodnocení obou prvních poločasů celkově je protichůdné. **Šachtar Doněck hrál s Barcelonou nejotevřenější, a z hlediska šancí a střel na bránu, nejvyrovnanější zápas.** I pověstné Barcelonské držení míče v těchto zápasech nebylo tak drtivě převažující. **Ale na druhou stranu Doněck v obou prvních poločasech inkasoval 3 branky, žádnou nevstřelil a celkové skóre po dvojzápase bylo 6-1 pro Barcelonu. Tento obranný model tedy nemůžeme hodit pozitivně a jako vhodný vzor.**

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 4		Šachtar Doněck - FC Barcelona	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoku (brejku)	7
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	6
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	5
4		Vystavení hráče do ofsajdu	0
5		Odkopnutí míče do autu	2
6		Odkopnutí míče na roh	2
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	2
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	3
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	0
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	4
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	1
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			32

Tabulka 10 – rozbor 4

Graf 4 - rozbor 4

Rozbor 5 – Real Madrid – FC Barcelona

2011-04-27

1. utkání semifinále Ligy mistrů

Konečný výsledek: 0-2 (poločas 0-0)

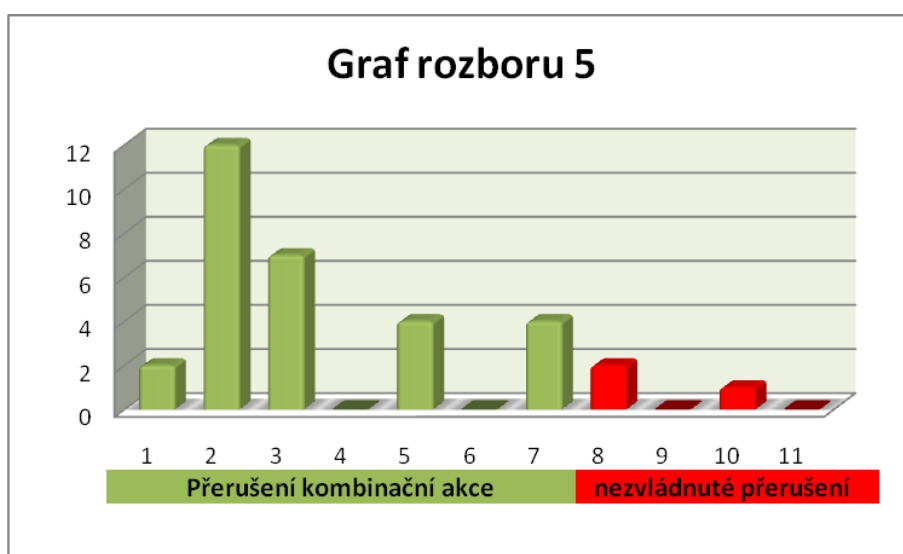
V semifinále Ligy mistrů se setkali nejen světoví fotbaloví giganti, ale také 2 týmy hrající velmi podobným stylem a to právě kombinační hrou, proto je toto utkání pro vyhodnocení velmi zajímavé. Real Madrid nastoupil v **rozestavení 4-3-3**. A právě **3 záložníci Realu** (Pepe – Lass Diarra – Xavi Alonso) **byli podstatným elementem v narušování kombinačních akcí Barcelony**. Všichni 3, jsou totiž především defenzivní záložníci (Pepe dokonce především stoper), kteří ale zvládají požadavky středové řady pro kombinační hru svého týmu. **Střed hřiště působil tedy ještě neprostupněji a zahuštěněji** než už předchozích soupeřů Barcelony. Po stranách navíc vyplňovali prostor při bránění křídelní útočníci. A v zápase to bylo znát. I přesto, že Barcelona měla opět **přes 30 kombinačních akcí za poločas**, jak je vidět z tabulky hned **víc jak třetina z nich skončila po osobních soubojích** (navíc pouze 4 byly posouzeny jako nedovolené), nejčastěji pak právě se záložníky Realu. Navíc Barcelona se nedostala příliš ke střelám. Zajímavé však je, že všechny 3 střely, které měla po svých kombinačních akcích, byly po špatně zahraném ofsajd systému, kdy zůstal některý

z obránců za obrannou linií. Další poznatky z videozáznamu hovoří o tom, že Real začínal napadat nejčastěji v prostoru půlící čáry a cca 5m před ní. Hloubka obranného bloku byla přibližně 30m za půlící čáru.

Real Madrid v tomto poločase předváděl nejúspěšnější bránění kombinační hry.

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 5		Real Madrid - FC Barcelona	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoky (brejku)	2
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	12
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	7
4		Vystavení hráče do ofsajdu	0
5		Odkopnutí míče do autu	4
6		Odkopnutí míče na roh	0
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	4
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	2
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	0
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	1
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	0
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			32

Tabulka 11 - rozbor 5

Graf 5 - rozbor 5

Rozbor 6 – Real Madrid – FC Barcelona

2011-05-03

odveta semifinále Ligy mistrů

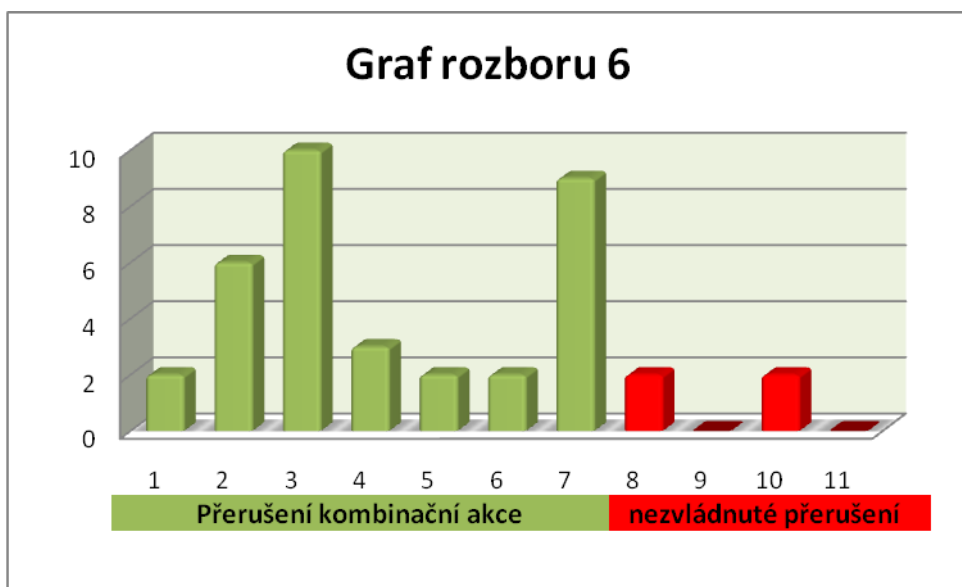
Konečný výsledek: 1-1 (poločas 0-0), postupuje FC Barcelona (celkově 3-1)

V odvetném utkání doháněl Real 2 brankové manko z prvního utkání. Základní rozestavení bylo tentokrát 4-2-3-1. Tedy opět se dvěma defenzivními záložníky. Real hrál také větší pressing než v prvním utkání, čímž se o něco zvětšil obranný blok a z vyhrávaných osobních soubojů, které v prvním zápase často přerušovaly kombinační akce Barcelony, tentokrát byly spíše fauly. Celkem 9, což je za první poločas hodně. Z tabulky lze vyčíst, že Barcelona se díky kombinačním akcím dostala ke 4 střelám. Je však zapotřebí dodat, že všechny byly velice nebezpečné, a to, že z nich nepadla branka, byla spíše náhoda a dobrá práce brankáře Realu. Real se v obou zápasech snažil hrát ofsajd systém. V prvním utkání neúspěšně, ve druhém vystavil hráče Barcelony během poločasu hned 3krát do ofsajdu.

V souhrnu obou utkání Real Madrid prohrál 1-3. Především však v prvním poločase prvního utkání se mu velice dobře dařilo narušovat kombinační hru Barcelony.

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 6		FC Barcelona - Real Madrid	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoku (brejku)	2
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	6
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	10
4		Vystavení hráče do ofsajdu	3
5		Odkopnutí míče do autu	2
6		Odkopnutí míče na roh	2
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	9
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	2
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	0
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	2
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	0
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			38

Tabulka 12 - rozbor 6

Graf 6 - rozbor 6

Rozbor 7 – FC Barcelona – Manchester United

2011-05-28

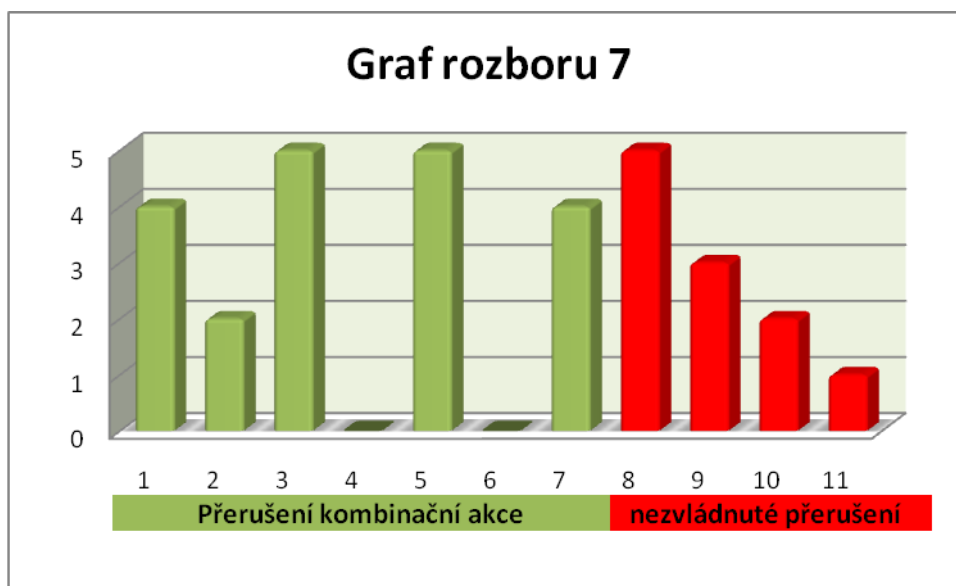
finále Ligy mistrů

Konečný výsledek: 3-1 (poločas 1-1)

Manchester United ve finálovém zápase nastoupil v rozestavení 4-4-1-1. Ve čtveřici záložníků se nezdálo, že by některý z nich měl výrazně defenzivnější úkoly, tudíž při bráně hráli v podstatě v řadě, stejně jako obranná linie. Na pohled tak **obránný blok** vypadal jako 2 obranné řady (čtveřice). Tento **blok však postrádal elasticitu a dynamičnost, i třeba proto, že hráči si nevypomáhali zdvojováním**. Navíc zprvu velmi aktivní a vysoký pressing, který však trval jen asi prvních 10min se postupně stahoval až cca 5-10m za půlicí čáru. Obranná linie operovala především na úrovni svého pokutového území. **Obranný blok** po většinu prvního poločasu (s výjimkou již zmíněných prvních 10min) tak **působil velmi pasivním dojmem** a to se také projevilo. Především pak na počtu střel, kterých bylo za první poločas 11, z nichž jedna skončila v síti.

Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 7		FC Barcelona – Manchester United	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoku (brejku)	4
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	2
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	5
4		Vystavení hráče do ofsajdu	0
5		Odkopnutí míče do autu	5
6		Odkopnutí míče na roh	0
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	4
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	5
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	3
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	2
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	1
Celkem kombinačních akcí týmu FC Barcelona			31

Tabulka 13 - rozbor 7

Graf 7 - rozbor 7

Rozbor 8 – Španělsko – Česká republika

2011-03-25

Kvalifikace na EURO 2012

Konečný výsledek: 2-1 (poločas 0-1)

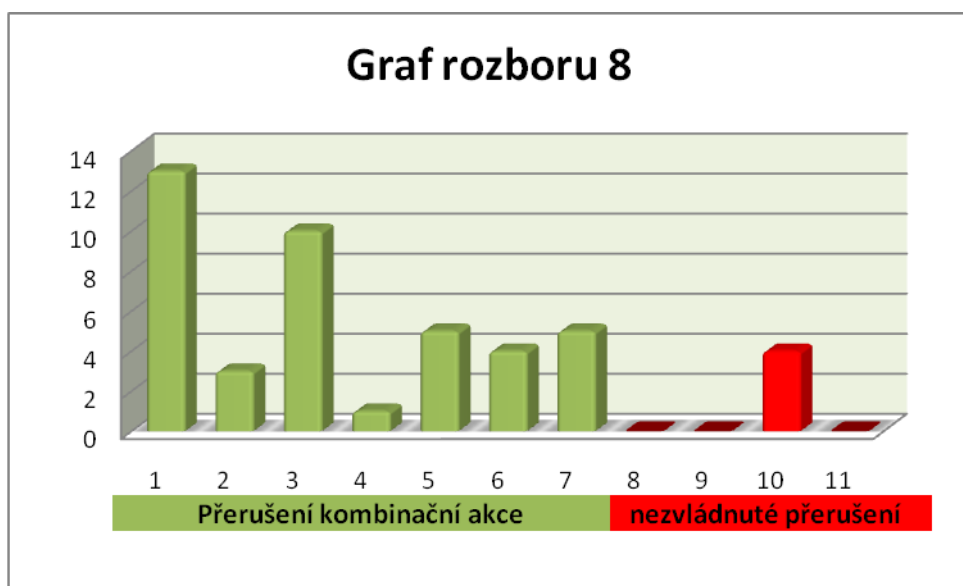
Španělská reprezentace hraje takřka identickým stylem jako tým Barcelony, tedy rozvážnou a neustálou kombinační hru. Kvalifikační zápas, který v březnu sehrála naše reprezentace právě s úřadujícími mistry světa tedy lze také zařadit jako vhodný materiál.

Španělská reprezentace v tomto zápase ukázala, proč je takovým favoritem. **Za první poločas sehrála neuvěřitelných 45 kombinačních akcí** a měla drtivou převahu v držení míče. I když si vytvořila několik slibných akcí, nepodařilo se jí do poloviny zápasu vstřelit branku.

Česká reprezentace nastoupila v **rozestavení 4-5-1 s jedním klasickým defenzivním záložníkem** (lze tedy stanovit i jako 4-1-4-1). Jak již bylo zmíněno, většinu času se pouze bránila kombinačním akcím soupeře. Obranný blok, ve kterém bylo vždy minimálně 9 hráčů, většinou začínal na polovině hřiště. Po pár výměnách míče soupeře při kombinaci, se však většinou **stahoval a zmenšoval až na 15, někdy dokonce jen 10m, před pokutovým územím**, kde operovala obranná linie. Až zde blok začínal aktivně napadat. Jinak zde ale pracoval velmi elasticky a především **se záměrem co nejvíce zahustit oblast kde se nachází míč**. Hráči se často zdvojovali, někdy ztrojovali. Ofsajd systém nebyl používán nebo nebyl zapotřebí. Po zisku míče, jak je vidět z tabulky, se nejčastěji hráči snažili o co nejrychlejší a nejjednodušší přechod do rychlého protiútoky. Nutno však dodat, že ve většině případů, tyto protiútoky nedosáhly ani na dostřel branky. Nelze jim tedy přikládat velkou váhu.

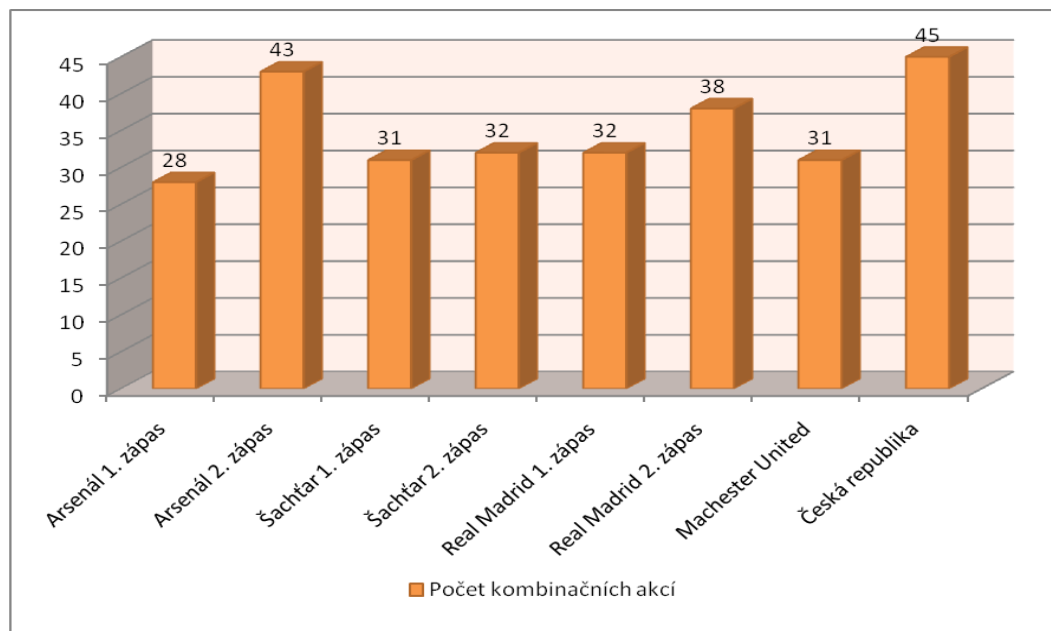
Přehled přerušení kombinačních akcí			
Rozbor 8		Španělsko – Česká republika	
1	Typy přerušení kombinační akce	Odebrání míče (v souboji nebo po nepřesné přihrávce) a založení rychlého protiútoky (brejku)	13
2		Odebrání míče v souboji a založení postupného útoku	3
3		Odebrání míče po nepřesné přihrávce soupeře a založení postupného útoku	10
4		Vystavení hráče do ofsajdu	1
5		Odkopnutí míče do autu	5
6		Odkopnutí míče na roh	4
7		Zastavení akce nedovoleným způsobem (faulem)	5
8	Nezvládnuté přerušení kombinační akce	Soupeř zakončí akci střelou mimo bránu	0
9		Soupeř zakončí akci blokovanou střelou	0
10		Soupeř zakončí akci střelou na bránu	4
11		Soupeř zakončí akci vstřelenou brankou	0
Celkem kombinačních akcí týmu Španělska			45

Tabulka 14 - rozbor 8

Graf 8 - rozbor 8

Přehled četností kombinačních akcí v jednotlivých zápasech

Graf 9 - četnost kombinačních akcí

7. DISKUZE

7.1. SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU S TEORIÍ

Co se týče způsobu osvojování postupného útoku, výsledky výzkumu ukazují, že jednotlivá cvičení a hry uvedené v použité literatuře jsou využívány i týmy na vrcholové úrovni. I podle slov asistenta trenéra, Jaroslava Knypla, čerpá z této a podobné literatury většina trenérů a proto lze tyto „návody“ označit za osvědčené a odzkoušené.

Určité rozdíly můžeme najít v konkrétním způsobu jejich užívání, neboť literatura často uvažuje v ideálních podmínkách. Například je-li cvičení, podle literatury prospěšné a určené pouze pro hráče útočné, případně záložní řady, setkávali jsme se i u tak vyspělého týmu jako je Slavia s faktem, že cvičení absolvovali všichni hráči (tedy i obránci). Důvodem bylo nedostatečné personální obsazení realizačního týmu. Dle oficiálních webových stránek A dorost klubu SK Slavia Praha sice má realizační tým 5 členů, avšak nikdy při našem pozorování tréninku nebyli přítomni všichni. Většina cvičení tak byla pojata hromadnou formou a literaturou vyzdvihovaná diferenciací činnosti jednotlivých hráčů při tréninku tak bývá stěží dodržena. To je samozřejmě vázáno především na finanční možnosti každého klubu.

Pokud se zaměříme na srovnání konkrétních cvičení z teorie a praxe, nejvíce bylo vidět nasazování cvičení, kde hráči buď již z počátku stojí v postavení, ve kterém tvoří trojúhelník nebo ho vytvoří svým pohybem (v kapitole 3.2.1 uvedeno jako hlavní zásada). To se promítalo i v zápase, kdy se hráči, bez ohledu na výsledek dané kombinace, snažili vybírat místa tak, aby tvořili soustavu pomyslných trojúhelníků.

Přímé pozorování nás ještě přivedlo na fakt, o kterém jsme se v literatuře nedočetli. A sice, že jedním z hlavních faktorů ovlivňujících možnost nácviku kombinační hry, je stav a úroveň tréninkové plochy. Záležitost opět spjata s finančními možnostmi klubu, avšak přímo ovlivňující tréninky. Málokterý klub, především pak z nižších soutěží (1. ligy však nevyjímaje), si může dovolit takové tréninkové zázemí jako Slavia Praha.

Přírodní trávník byl po většinu času ve velmi kvalitním až vynikajícím stavu a to je pro kombinační hru nesmírně důležité, pokud se hráč nemusí starat o terénní nerovnosti.

7.2. VLASTNÍ DISKUZE POZOROVÁNÍ

7.2.1. Zhodnocení cvičení a her

Cvičení 1 - průprava na zakončení založené na naražení hráče stojícího zády k brance. Toto cvičení mělo podobu s některými akcemi, které se objevovaly v zápasech (viz tabulka str. 42). Záměr tohoto cvičení se samozřejmě dá trénovat i mnoho dalšími, podobnými, cvičeními. Do tréninkové jednotky by se toto a podobná cvičení měla zařazovat často, jelikož jsou častou variantou řešení situací před pokutovým územím soupeře a jelikož, jakákoli narážka je velmi obtížně bránitelná, mohou být pro branku soupeře velmi nebezpečné.

Cvičení 2 - toto průpravné cvičení je zaměřeno na zdokonalování přesnosti přihrávek při vzájemných časovaných nábězích hráčů proti míči a na rozvoj rychlé orientace v herním prostoru, spolu s rozvojem rychlosti a obratnosti při řešení kombinační spolupráce v malém prostoru. Cvičení při prvním použití může být náročnější na pochopení hráčů, i to však může být přínosné ve smyslu rozvíjení hráčské kreativity a orientace v nepřehledných situacích.

Cvičení 3 - průpravné cvičení na kombinaci s rozehráním na větší ploše a se zapojením náběhu. Podoba tohoto cvičení se také objevovala v zápasech (viz tabulka str. 42), tudíž by se cvičení také mělo často objevovat v trénincích. Cvičení je jednoduché, ale zároveň je zaměřené hned na několik fotbalových činností jako narážka, přihrávka do prostoru, u které je zapotřebí kvalitní načasování, centrování míče, náběh do prostoru.

Cvičení 4 - Průpravné cvičení na přihrávání a převzetí míče. Výhody tohoto cvičení jsou v zapojení většího počtu hráčů (min. 6), dále ve velkém počtu přihrávek za časový úsek, které by navíc měly být prováděny na první dotek (s výjimkou převzetí a otočení s míčem). Můžeme zde hovořit o větší složitosti na pochopení, která však zároveň

může rozvíjet tvůrčí schopnosti a orientaci v nepřehledných situacích.

Cvičení 5 - Cvičení na nácvik jednoduché - na organizaci i provedení - kombinace, která přenesení těžiště hry ze středu do křídelního prostoru, odkud krajní hráč dává finální přihrávku do prostoru pokutového území. V tomto cvičení se do kombinace zapojuje celkem 5 hráčů a provádí se šesti přihrávkami, což znamená, že se prakticky nedá přímo aplikovat v zápase, avšak o to více rozvíjí přirozenou kombinační hru založenou na kreativitě a sehranosti hráčů.

Cvičení 6 - jednoduché cvičení, které zdokonaluje kombinační spolupráci společně s herními činnostmi jednotlivce, kteří do této kooperace vstupují. Toto cvičení je vhodné spíše v úvodní části tréninku a četnost jeho zařazování do tréninkových jednotek doporučuji zvyšovat u nižších věkových kategorií.

Cvičení 7 - další jednoduché průpravné cvičení, jehož cílem je zlepšení techniky přihrávání, zpracování, vedení míče a rozvoj orientace v prostoru. Důraz je kladen na častou a rychlou práci s míčem, schopnost předvídat pohyb spoluhráče a reagovat na měnící se situaci, což může často simulovat podmínky zápasu, kdy jsou hráči pod tlakem. Navíc zaměření cvičení můžeme ovlivnit velikostí čtverce, ve kterém se hráči pohybují. Pokud rozměry zvětšíme, trénujeme spíše fyzickou vybavenost hráče. Zmenšení čtverce zvětšuje nároky na orientaci a větší přehled.

Cvičení 8 - průpravné cvičení na rozehrání jednoduché kombinace následované zakončením. Do spolupráce se zapojují 4 hráči. Jednoduchost tohoto cvičení znamenala, že jsme se v zápasech setkávali se sehráním podobných akcí. Cvičení je vhodné v tréninkovém procesu často opakovat (nutné sehrávat z obou stran, případně i z prostředku).

Cvičení 9 - průpravné cvičení, jehož cílem je vytvoření střelecké příležitosti po vědomé spolupráci dvojice hráčů v křídelním prostoru, zaběhnutím do tandemu a přihrávky z křídelního prostoru pod sebe do střelecké pozice.

Cvičení 10 - příklad jednoho z mnoha průpravných cvičení zaměřených na rozehrání míče do trojúhelníku a zakončení. Základní postavení vychází ze zásady, že nejbližší spoluhráči spolu tvoří trojúhelník. Navíc je možné do cvičení zařadit nácvik klamavého

pohybu při uvolnění zakončujícího hráče, který ihned po přihrávce naznačí pohyb „směrem do trojúhelníku“, ale skutečný pohyb provádí na druhou stranu.

Průpravná hra 1 - cílem této průpravné hry je zlepšit týmovou spolupráci a kombinaci u hráčů, kteří útočí na velkou branku, zlepšovat se ve střelbě ze střední vzdálenosti a prosazovat se proti zformované a kompaktní obraně soupeře. Tato hra je přímo zaměřena na skutečnou kombinační hru, přesto ji však nedoporučuji zařazovat až příliš často, jelikož není příliš nápaditá.

Průpravná hra 2 - Tato hra klade důraz na kombinování pod tlakem a ve stísněném prostoru, což je častým problémem hráčů při kombinační hře, a proto si myslíme, že tato hra může být velmi přínosná. Doporučujeme zařazovat do tréninkového procesu.

Průpravná hra 3 - cílem této průpravné hry je zlepšit spolupráci hráčů v mužstvu, důležitý je pohyb a výběr místa hráčů bez míče, což je základ kombinační hry. Útočící hráči využívají ke kombinaci statické nahrávače. Hráči, kteří mají ve středu pole početní převahu, se soustředí na vytváření pressingových situací v bezprostřední blízkosti míče. Jejich snahou je konstruktivní zisk míče.

7.3. ZHODNOCENÍ KOMBINAČNÍ HRY VE SLEDOVANÝCH UTKÁNÍCH

FC Vysočina Jihlava: Při pohledu do tabulek úspěšnosti realizace cvičení (viz str. 42-43) zjistíme, že Cvičení 1 se podařilo Slavii za celý zápas zrealizovat pouze jednou, avšak akce skončila brankou. Naopak snaha o sehrání Cvičení 3 byla vždy (ze tří pokusů) zcela neúspěšná. Realizace Cvičení 8 přinesla jednu vyloženou brankovou příležitost, která však nebyla proměněna a silná zbraň v podobě série narážek nebyla v tomto utkání ani jednou dotažena do zakončení. Slavie se snažila více kombinovat ve středu hřiště, avšak většinou **chyběla přesnost** a dovedení akcí do zakončení. Několikrát nastal problém, který nás zaujal - již při zakládání akcí, kdy obránce přihrál zpět brankáři a ten měl dostatek času na přihrávku, avšak obránce z druhé strany mu neseběhl, a tak musel brankář řešit situaci dlouhým nákopem, kterým Slavia přišla o míč. Toto můžeme hodnotit jakou **špatnou hru bez míče**. Akce Slavie byly často příliš **přímočaré**, přesto

hráči v 1. poločase sehráli několik pěkných akcí na jeden nebo na několik málo doteků, kterými přehrávali soupeře ve středu hřiště. Snaha Slavie kombinovat, se ve 2. poločase naprosto vytratila. Za zmínku stojí pouze vyrovnávací gól na 1-1 (akce podobná Cvičení 1) a krásná ulička za stavu 3-1, jejíž zakončení skončilo na tyčce. Hra Slavie byla často vedená po křídlech a ještě více přímočará, což mohlo být způsobeno přibývajícím únavou nebo pokyny trenéra. Ať tak, či tak otevřená hra Jihlavy, která hodně vysouvala svůj pressing (většinou však neúspěšně), příliš nestěžovala útočné akce Slavie. V momentě, kdy Jihlava začala hrát riskantně v obraně, byla přímočará a zpřesněná hra Slavie úspěšná. V tomto zápase slavila přímočará hra úspěch, což však můžeme přičítat hodně otevřené hře soupeře. Kdyby musela hrát Slavia do zatažené a dobře organizované obrany nejspíše by v útočné fázi měla velké problémy.

AC Sparta Praha: Na první pohled z tabulek vyčteme, že Slavia se **nedostala k realizaci** jakéhokoli **cvičení**. Hodnotit se dá pouze několik pokusů o kombinování (vše až v 2. poločase za stavu 4-0). **Ze 4 kombinačních akcí, byly 3 zakončeny a ze dvou dokonce padla branka.** Jinak se však Slavia snažila hrát na rychlé protiútoky a nakopávané míče, což se jí vůbec nedařilo. Pouze jednou za poločas svého soupeře vykombinovala středem hřiště sérií přihrávek a narážek a hned se dostala do zakončení. Jinak se však Slavia vůbec k ničemu nedostala. Nelze neokomentovat výkon Sparty, která hrála přesný opak a Slavii jednoznačně přehrávala. Bez přehánění se dá tvrdit, že předváděla ukázkou kombinačního pojetí hry. Spartané měli velké procento držení míče. Se svými přihrávkami se zbytečně neukvapovali, adresovali je přesně, často na jeden dotek a hlavně s myšlenkou. **Výkon Sparty můžeme hodnotit jako týmový a velice pěkný na pohled nezaujatého diváka.** Až s přibývajícím časem úsilí a tempo Sparty při vedení 4-0 opadalo a hráči Slavie si začali více vyměňovat míč. Po pěkné kombinační akci středem snížila stav na 4-1 a dostala se i do dalších, spíše však náhodných příležitostí. Pokud se tedy Slavia dostala ke kombinační hře, dokázala si vypracovat šanci a zakončit ji. To se však za celý zápas stalo jen velmi málokrát. Znatelným problémem rychlé ztráty míče u několika náznaků kombinací bylo v tomto zápase **špatné nabízení hráčů bez míče.**

Hráči často **museli přihrávat na obsazené hráče** nebo zvolit riskantní a náročnou přihrávku na vzdálenějšího spoluhráče.

1.FK Příbram: Z tabulek zjistíme, že každé cvičení (1, 3, 8) se Slavie pokusila sehrát 2krát. A 4x za celý zápas předvedla kombinační akci. Tentokrát ale pouze jedna akce, což mohlo být způsobeno horší kvalitou hrací plochy, byla dotažena do nadějně příležitosti, po které ovšem přišlo nepřesné zakončení. Hra Slavie byla vedená spíše po křídlech, střední záložníci opět nebyli příliš využiti. To potvrzovala názorná situace, kdy brankář rozehrál zadní aut na stopera, který si s druhým stoperem 4krát vyměnil míč a když se jim nikdo neuvolnil, tak ho poslal dlouhým nákopem dopředu. Přesto Slavie párkrát zakombinovala a opět to znamenalo velké nebezpečí pro soupeře. Ve chvíli, kdy dala Příbram gól, začala Slavie hrát ještě aktivněji a také začala více kombinovat. Vynutila si tlak a několik brankových příležitostí, žádná však k vyrovnání nevedla a tak Slavie prohrála v Příbrami, trochu nešťastně, 1-0. Slavie za celý zápas opět předvedla jen několik málo kombinačních akcí. Ale opět se ukázalo, že pokud si vytvořili nějakou šanci na gól, často tomu předcházela kombinace. V tomto zápase se také objevil další problém špatného kombinování – hráči Slavie často řeší situace jeden na jednoho individuálně. Hodně chodí do kliček a příliš vodí míč. A zákonitě ho také často ztrácejí. Navíc trávník v Příbrami nebyl v ideálním stavu a míč dosti odskakoval. To samozřejmě přinášelo delší zpracovávání při převzetí přihrávky a hlavně ztrátu míče právě při jeho vedení.

SK Sigma Olomouc: Tabulky vypovídají o poměrně velké snaze zrealizovat Cvičení 1 a 3, což ale celkově přineslo pouze 2 zakončení. Co se týče kombinačních akcí narážkami, v tomto zápase je dokázal dobře přistupující soupeř eliminovat. V jedné nadějně, neprošla finální přihrávka do uličky. Po celý zápas si byli Slávisté schopni dát maximálně 3-5 přihrávek. Hra pod tlakem dobře přistupující a napadající Olomouce způsobovala nepřesnost přihrávek a časté odkopy. Když už byla možnost nějakým způsobem kombinovat, hráči Slávie se snažili o příliš rychlý postup vpřed. Krajní záložníci se po křídlech hodně snažili doplňovat útok, z čehož vycházela hra spíše na centry, než středem hřiště, kde byla malá aktivita středních záložníků. Slavie předvedla

pouze několik pokusů o kombinaci nebo narážek na jeden dotek. Z našeho pohledu se Slavie svojí přímočarou, avšak velmi často nepřesnou hrou, příliš rychle zbavovala míče. Problém přihrávání nebyl v nabízení hráčů a jejich výběru místa, nýbrž v nepřesnosti a také v načasování přihrávek. Soupeř kombinoval o mnoho lépe. V kombinačním pojetí se často opakoval jeden problém, a to když dostal míč krajní obránce a chtěl ho dále rozehrát, neměl vůbec možnost přihrát do středu hřiště na střední záložníky a musel tedy hrát dlouhý balon po čáře nebo se pokusit míč vyvést. S přibývajícím časem a únavou (zhruba od 65. min), navíc při vysokém tempu zápasu, se náznak kombinací stále více vytrácel. Po celý zápas také chybělo přenášení hry, které je pro kombinační hru nesmírně důležité.

7.4. ZHODNOCENÍ BRÁNĚNÍ KOMBINAČNÍ HRY VE SLEDOVANÝCH UTKÁNÍCH; VYTVOŘENÍ OBRANNÉHO MODELU

Téma a stanovené problémy určují směr práce tak, že při vyhodnocení bránění kombinační hry soupeřů Barcelony a Španělska (týmů, které hrají kombinační fotbal) ve sledovaných utkáních nás zajímalo především, jak každá kombinační akce dopadne a jaká je globálně úspěšnost obranného modelu daného mužstva. Čili ač, je v reálu pro bránící tým podstatné kolik kombinačních akcí musí ubránit a tím pádem, pod jakým se nachází herním tlakem a jak je schopen svému soupeři konkurovat, pro vyhodnocení bránění kombinační hry v této práci to podstatné není. Naopak čím více kombinačních akcí za poločas, tím více bylo možné hodnotit úspěšnost obranného modelu. Tato evaluace však způsobila na pohled několik paradoxním závěrů. Především výsledky, zvláště pokud zůstaneme u analyzovaných prvních poločasů, někdy neodpovídaly převaze týmu hrajícího kombinačně a četnosti kombinačních akcí, která mnohdy mohla být zdrcující, přesto se však mohlo stát, že bránící tým po prvním poločase vedl (viz rozbor 8 – Španělsko vs. Česko). Naopak tým, který se snažil s Barcelonou hrát nejvyrovnanější fotbal, co se týče držení míče a kombinování, prohrál největším rozdílem (viz rozbor 3 - Barcelona vs. Šachtar Doněck). Dalším paradoxem je, že jediný

tým, který porazil ve sledovaných utkáních Barcelonu, byl Arsenal, který však naopak po prvním poločase prohrával.

Tyto skutečnosti jsou samozřejmě způsobeny tím, že i přes dokonalou taktiku či předzápasové předpoklady, nelze přesně naplánovat průběh zápasu a zabránit působení dalších vnějších vlivů. To nám v našem výzkumu však nemusí vadit, jelikož stanovené problémy se zaměřují na to, jak úspěšně bránit kombinační hru a ne na to, jak porazit tým hrající kombinačně, což v takovémto pojetí jsou naprosto odlišné problémy.

Z výzkumu pozorovaných prvních poločasů nám vychází, že kombinační hru lze opravdu úspěšně bránit. Ovšem pokud se podíváme na konečné výsledky v analyzovaných utkáních, zjistíme, že většinou rozhodly až poločasy druhé. Problémem zde většinou byla nedostatečná vytrvalostní schopnost bránících hráčů a s ní korelující nedodržování taktických pokynů, tak disciplinovaně, jako v poločasech prvních. Obranné bloky se tak v druhých poločasech stávaly daleko méně flexibilní, kompaktní a celkově připravené na další a další kombinační akce. Problém nedostatečné kondiční připravenosti, je však opět úplně jiným problémem, kterým se tato práce nezabývá. Navíc se již po delší dobu, díky nejrozličnějším podrobným měřením v průběhu takových zápasů, jako je Liga mistrů, prokazuje, že **týmy hrající často kombinační hrou, naběhají v zápasech (jako tým i jako jednotlivci) o něco více než týmy, které se převážně brání kombinační hře. Nelze tedy fyzické vyčerpání hráčů přímo spojit s tím, že se musejí bránit kombinační hře!**

Ideální obranný model pro bránění kombinační hry

Ze statistických údajů o způsobech přerušení, resp. nezvládnutého přerušení kombinační akce lze vykonstruovat model ideální obrany, která by měla být při bránění kombinační hry nejúspěšnější a nejefektivnější. Z grafů lze vyčíst, že nejefektivnější bránění bylo v zápasech **Real Madrid – FC Barcelona** a **Španělsko – Česko**. Tzn., že tým Real Madrid a český národní tým můžeme v těchto zápasech brát jako vzor obranného modelu. Ten by měl vypadat přibližně takto:

- Obranná fáze probíhá v herním systému **kombinovaného bránění s akcentem na zónovou obranu**.
- **Rozestavení hráčů by mělo být buďto 4-2-3-1, 4-3-3 nebo 4-5-1 (či konkrétněji 4-1-4-1).**

Obrázek 18 – rozestavení 4-2-3-1

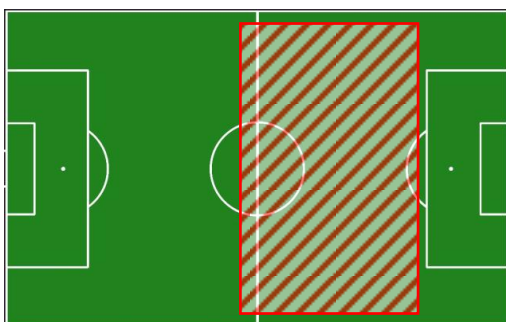

Obrázek 19 – rozestavení 4-1-4-1

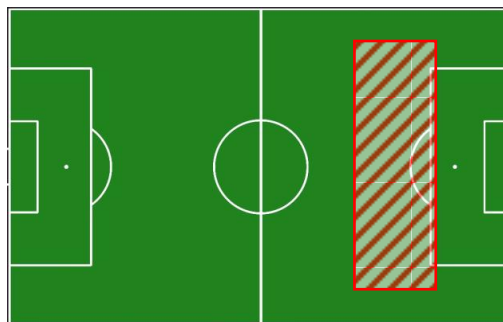
Pozn.: rozestavení 4-3-3 a 4-5-1 se velmi často u vyspělých týmů prolínají, jelikož 4-3-3 slouží pro útočnou fázi a při přechodu do obranné fáze se zatahují 2 křídla a rozestavení přechází na 4-5-1.

- **Střed hřiště** (záložní formace) **je zesílený** minimálně jedním či více defenzivními hráči. To může být realizováno nasazením například i trojicí defenzivních záložníků (viz Real Madrid – FC Barcelona, je však důležité, aby tyto záložníci i měli konstruktivní schopnosti).

- **Do bránění se zapojuje minimálně 9 hráčů v poli.** Často je v bloku kompletně celý tým, někdy se však hrotový útočník nestahuje do bloku a čeká na rychlý protiútok.
- **Obranný blok může při začátku kombinační akce mít i přes cca 35m** (viz obrázek 20), **postupně s vývojem kombinace se však zužuje, někdy až na pouhých cca 15m** (viz obrázek 21), **kdy je obranná linie na úrovni pokutového území. Obecně je zapotřebí silně zahustit oblast kde se nachází míč i tím, že se krajní obránci a záložníci více přibližují ke středu hřiště.**

Obrázek 20

Obrázek 21

- **Aktivní napadání hráčů by většinou mělo začínat v okolí půlící čáry** a společně se sužování celého obranného bloku se i tento pressing přibližuje více vlastnímu pokutovému území. Minimálně však cca 10m před pokutovým územím, již určitě musí fungovat aktivní napadání z důvodu rizika střely z dálky.
- Zvláště proti technickým dobře vybaveným hráčům by si bránící hráči měli **vypomáhat zdvojováním** či dokonce **ztrojováním**.
- **Rizikové může být využívat ofsajd systém.** Je vhodné ho tedy omezit, zvláště při nižší taktické vyspělosti obranné čtveřice. Pokud má však obrana a potažmo i celý tým tuto obrannou herní kombinaci výborně

zvládnutou a osvojenou, může její využívání přispět k bránění kombinační hry.

- Základním požadavkem na individualitu hráče je výborná **vytrvalostní připravenost**.

7.5. PŘIJETÍ/NEPŘIJETÍ HYPOTÉZ

- 1) Každý hráč zapojující se do kombinace musí zvládat 4 dílčí fotbalové dovednosti – hru bez míče, přihrávání, zpracovávání, vedení. Stejně tak je třeba rozvoj všech pohybových schopností – rychlosti, síly a hlavně pak vytrvalosti a obratnosti. – **Hypotéza se plně potvrdila.** Hráči bez dostatečného technického vybavení nejsou schopni zapojit se do kombinace. Z pohybových předpokladů se v kombinační hře nejméně uplatňuje síla. Naopak nejvíce je znát nedostatečná **vytrvalost**, která ovlivňuje nejen úroveň uvolňování (výběr místa – hru bez míče), ale s únavou centrálního nervového systému i přesnost přihrávek a zpracování. Taktéž potvrzeno z odborné literatury.
- 2) Pro kombinační hru je nejdůležitějším hráčem střední záložník (popř. střední záložníci), který přijímá a adresuje nejvíce přihrávek. – **Tato hypotéza se nepotvrdila.** Tým Slavia středního záložníka nevyužíval v kombinační hře v takové míře. Ani počet přijatých a rozdaných přihrávek u něj nebyl největší. Do hry se více zapojovali krajní záložníci. A největší počet přihrávek byl překvapivě u obránců, což bylo způsobeno jejich hrou na vlastní půli a u půlící čáry, kde na ně nebyl vyvíjen takový tlak jako na záložníky a útočníky. I podle slov asistenta trenéra (viz. interview) není při kombinační hře střední záložník důležitější než ostatní hráči.
- 3) Kvalitu kombinační hry v rámci postupného útoku mohou ovlivnit další faktory, kterými jsou počasí, povrch hrací plochy, typ míče. – Hlavním vedlejším faktorem kvality kombinační hry byl s jistotou **stav hrací plochy**. Hlavně v utkání s 1.FK Příbram každá terénní nerovnost, přes kterou šla přihrávka, významně ovlivnila

jednak adresnost samotné přihrávky a také její následné zpracování. Typ míče hrál pro fotbalisty zanedbatelnou roli. Vliv počasí z našeho pozorování nemůžeme hodnotit, jelikož se při všech pozorovaných utkáních hrálo bez deště, tedy na suchém povrchu. **Hypotéza se částečně potvrdila.**

- 4) Proces osvojování kombinační hry je dlouhodobou a týmovou záležitostí, kterou je zapotřebí secvičovat po dobu minimálně jednoho roku se stejným hráčským kádrem. – Podle informací získaných z interview jsou minimem **3 měsíce**. Přesnější údaj je značně individuální. **Hypotéza se nepotvrdila.**
- 5) V obsahu tréninkových jednotek se pro osvojování kombinační hry nejvíce využívají herní cvičení a průpravné hry ve skupinové a hromadné formě. – Největší zastoupení v tréninkovém procesu u Slavie měla **průpravná cvičení** (tedy s absencí soupeře), (svým počtem, ne trváním) – cca **48%** ze všech tréninkových činností při práci s míčem. Pro postupný útok bylo k vidění i několik **průpravných her** – cca **9%** ze všech tréninkových činností při práci s míčem. Herní cvičení, která byla použita za naší přítomnosti se zaměřovala spíše na jiné herní situace (obcházení soupeře atd.) ve fotbale. Skupinová forma byla z důsledku nízkého personálního obsazení realizačního týmu použita velmi zřídka. **Hypotéza se tedy potvrdila pouze částečně.**
- 6) Zařazování cvičení pro postupné a cílevědomé získávání kombinačních návyků do tréninkového procesu, je třeba již od věkové kategorie starších žáků (14-15 let). – Dle slov asistenta trenéra se kombinační schopnosti začínají trénovat hned, jakmile jsou individuální herní činnosti hráče na takové úrovni, že nebrání v základních kombinacích, zhruba **od 5 až 6 let. Tato hypotéza se tedy nepotvrdila.**
- 7) Týmy bránící kombinační hru hrají v rozestavení 4-5-1. – **Hypotéza se potvrdila.** S výjimkou jednoho pozorovaného utkání (FC Barcelona – Manchester United) hrály všechny týmy s 5 záložníky. Hypotézu lze doplnit o poznatek, že rozestavení 4-5-1 může v útočné fázi přecházet na rozestavení 4-3-3 a že 5 záložníků lze dále

upřesnit dle zařazení defenzivního záložníka, resp. defenzivních záložníků, jako rozestavení 4-(1-4)-1 nebo 4-(2-3)-1.

- 8) Kombinační hru nejvíce narušuje organizovaný obranný model se stopery v jedné řadě, zesíleným středem hřiště, obranným blokem hrajícím kombinovanou obranu a postaveným do cca 30-35m, který využívá ofsajd systém pouze zřídka a bez rizika. Hráči se neustále snaží o aktivní pressing začínající v okolí půlící čáry. – **Hypotéza se částečně potvrdila.** Na vrcholové úrovni se v podstatě hraje pouze systémem kombinované obrany, týmy bránící kombinační hru zesilují střed hřiště zařazením minimálně jednoho defenzivního záložníka a hráči hrající ve středu pole brání blízko sebe, **ale obranný blok se** ve většině případů **zužuje na cca 15m** (někdy dokonce jen na cca 10m) a využívání ofsajd systému posiluje tento blok. Pouze však v případě, že je tato obranná herní kombinace dobře osvojená a nepředstavuje pro obranu riziko. Aktivní pressing by měl začínat na polovině hřiště, ale stejně jako obranný blok se většinou stahuje až do oblasti cca 10-15m před pokutovým územím.
- 9) Bránící hráči musí být výborně kondičně připraveni a musí dodržovat taktické pokyny. – **Hypotéza se potvrdila.** Neschopnost bránit kombinační hru nejčastěji vyplývá z nedostatečné kompaktnosti obranného bloku, která je způsobena nevykryváním potřebných prostorů z důvodu fyzického vyčerpání hráčů.

7.6. REFLEXE VÝZKUMU

Hlavním nedostatkem výzkumu kombinační hry u A dorostu Slavie se nakonec stal fakt, že tomuto týmu se kombinační hra příliš nedařila a v zápasech jsme se často setkávali s problémem, že Slavie kombinuje velmi málo a často velmi nepřesně. Podle slov asistenta trenéra se sice realizační tým a vedení Slavie snaží vést svoje týmy ke kombinační hře, avšak jak sám dále řekl: „*je třeba hrát „nahoru-dolu“ a bez přílišného taktizování.*“ I přesto hodnotíme pozorování tréninků a zápasů jako velmi přínosné a poučné. Dalším problémem se jevílo obtížné zaznamenávání a vyhodnocování jevu

kombinační hra, na který se nakonec nejvíce hodilo slovní hodnocení. Dalším nedostatkem by se mohla zdát délka pozorování, která by v ideálním případě pro posouzení úrovně kombinační hry měla být přibližně půl roku. K minimalizaci odchylek při kratším pozorování, má posloužit sledování a vyhodnocení utkání s různým konečným výsledkem (výhra Slavie, prohra, remíza) a také interview s asistentem trenéra.

Právě interview s asistentem Jaroslavem Knyplem hodnotíme jako maximálně přínosné. Jeho profesionální informace, znalost interních poměrů klubu a dalších vedlejších aspektů, doplňují nedostatky v našem pozorování.

Pro analyzování bránění kombinační hry bylo pozorováno a zkoumáno 8 videozáznamů (z nichž byly analyzovány pouze první poločasy). Analýza 45 minut záznamu (jednoho utkání) trvala přibližně 60min. Výběr zápasů - 7 zápasů Ligy mistrů a 1 utkání kvalifikace na ME 2012 - hodnotíme kladně. Četnost kombinačních akcí byla v každém zápase dostačující (vždy minimálně 28) na zhodnocení daného obranného modelu. I přesto, že naším původním záměrem bylo minimalizovat vedlejší faktory jako je například narůstající únava bránících hráčů, a právě proto byly analyzovány pouze první poločasy, bylo by pravděpodobně vhodnější vyhodnocovat celá utkání (90 min). Byla by tak více znát převaha týmu hrajícího kombinační hrou, která se nejvíce projeví právě ve chvílích, kdy je únava bránících hráčů již vysoká (přibližně posledních 15min zápasu).

8. ZÁVĚRY

8.1. SPLNĚNÍ ÚKOLŮ A CÍLŮ

Všechny úkoly, které jsme si stanovili, v této diplomové práci byly splněny, a proto můžeme hovořit o splnění cíle, jímž bylo podání základních informací o kombinační hře a jejím bránění. Úkol první jsme splnili pomocí bibliografických zdrojů uvedených v použité literatuře. Úkol druhý, tedy interview s asistentem trenéra A dorostu klubu SK Slavia Praha proběhlo 17. 6. 2009 a významně doplnilo informace týkající se výzkumu i celkové problematiky kombinační hry. Úkolem číslo tři bylo pozorování A dorostu SK Slavia Praha, které proběhlo v době od 21.4 do 3. 6. 2009 a přineslo informace o kombinační hře českého týmu na profesionální úrovni. Úkolem čtvrtým bylo zaznamenání 10 průpravných cvičení a 3 průpravných her z tréninků A dorostu SK Slavia Praha, které napomáhají rozvoji kombinační hry. Pátý a šestý úkol spočíval v analýze videozáznamů předních evropských týmů.

Z námi stanovených hypotéz, se tři plně potvrdily. Další tři se potvrdily pouze částečně a tři hypotézy se nepotvrdily. Více viz diskuze.

8.2. DOPORUČENÍ PRO TRENÉRY

- 1) Návyky na kombinační hru se snažíme do tréninkových procesů zařazovat již od 5-6 let.
- 2) Současně dbáme na dostatečný rozvoj všech pohybových schopností. V rámci kombinační hry i v rámci bránění kombinační hry se snažíme rozvíjet především vytrvalost. Stejně tak je důležitý rozvoj fotbalových dovedností, jak s míčem, tak bez něj. Pro kombinační hru jsou pak nejdůležitější hra bez míče, přihrávání, zpracování a vedení.
- 3) Pro zlepšení kvality kombinační hry u daného mužstva se snažíme zařazovat do tréninku nejrůznější průpravná cvičení, herní cvičení a průpravné hry (typologicky

stejně nebo podobné těm, které uvádíme v této práci), přičemž je vhodné nejprve začínat bez přítomnosti soupeře a postupně přecházet na herní cvičení (s přítomností soupeře).

- 4) U některých cvičení pokud možno, upřednostňujeme skupinovou formu, ale stejně musíme zařazovat cvičení hromadné formy, jelikož při kombinační hře, je každý hráč stejně důležitý a proto je třeba, aby si kombinační návyky osvojovali hráči jak záložní, tak i útočné a obranné řady.
- 5) Důležitým faktorem kvality kombinační hry je sehranost mužstva, kterou je třeba neustále zlepšovat, přičemž minimální dobou na základní sehrání hráčů jsou 3 měsíce.
- 6) Kombinační hru může z vedlejších faktorů významně ovlivnit kvalita hrací plochy. Pokud technická vybavenost hráčů není taková, aby se při zápase dokázali srovnat s horší kvalitou hrací plochy (s terénními nerovnostmi), je v takovém případě vhodné kombinační způsob hry omezit a hrát více přímočaře, tedy snížit počet přihrávek při útočné fázi hry.
- 7) Při kombinační hře vyžadujeme od obránců přihrávky „bez rizika,“ od záložníků kreativní řešení herních situací a nápadité přihrávky. Útočníky nabádáme k tomu, aby se nebáli individuálního řešení, samozřejmě potom, co tuto variantu vyhodnotí jako ideální pro řešení dané situace.
- 8) Pro bránění kombinační hry doporučujeme především, aby tým získával návyky bránit systémem kombinované obrany, v rozestavení 4-5-1 (a jeho modifikací) a se stopery v jedné řadě.
- 9) Pro bránění kombinační hry doporučujeme do sestavy zařadit minimálně jednoho defenzivního hráče.
- 10) Při bránění kombinační hry, zejména na nižší výkonnostní úrovni, doporučujeme nevyužívat ofsajd systém.

- 11) U všech hráčů se snažíme rozvíjet zásady spolupráce a komunikace na hřišti, která je jak při kombinování, tak při bránění nesmírně důležitá. V obou herních projevech apelujeme na zapojování všech hráčů na hřišti.
- 12) Co se týče zdrojů v problematice kombinační hry, z literatury kterou uvádím v bodu „9.“ doporučuji hlavně publikace od Jaromíra Votíka, dále publikaci od Zdeňka Fajfery (Trenér fotbalu mládeže (6-15let)) a také Fotbal: 96 tréninkových programů od Franka Gerharda. Z elektronických zdrojů bych vyzdvihl webovou stránku www.trenink.com (v českém jazyce), kde profesionální trenéři publikují nepřehledné množství cvičení a her pro všechny věkové kategorie.

Kombinační hru jako způsob řešení útočné fáze a potažmo jako herní projev mužstva doporučuji zařazovat do strategických plánů trenéra a preferovat před jinými variantami řešení útočné fáze.

Tuto práci doporučuji trenérům, kteří chtějí nebo se snaží hrát stylem kombinační hry a snaží se sehrávat svoje mužstvo a osvojovat kombinační hru v tréninkovém procesu a dále pro získání přehledu o možnostech bránění kombinační hry. Především by tato práce měla najít uplatnění u trenérů mládeže a tvůrců bakalářských a diplomových prací týkajících se podobného tématu.

9. POUŽITÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE

9.1. LITERATURA

- 1) BAUER, Gerhard. *Hrajeme fotbal*. Jiří Voskálek. 2. přeprac. vyd. Praha : Kopp, 2006. 128 s. ISBN 80-7232-277-X
- 2) FAJFER, Zdeněk. *Trenér fotbalu mládeže (6-15 let)*. Praha : OLYMPIA, a.s., 2008. 152 s. ISBN 80-7033-933-6
- 3) Fotbalová škola Bobbyho Charltona. *Fotbalové techniky a dovednosti*. Petr Maňas. Praha : Svojtka & Co., 2004. 192 s. ISBN 80-7237-784-1
- 4) GERHARD, Frank. *Fotbal : 96 tréninkových programů*. Václav Salcman. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a. s., 2006. 216 s. ISBN 80-247-1337-3
- 5) HÁJEK, Jeroným. *Antropomotorika*. Praha : Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta, 2001. 96 s. ISBN 80-7290-063-3
- 6) CHOUTKA, M. – DOVALIL, J. *Sportovní trénink*, Praha: Olympia 1987, ISBN 80–703–3099-6
- 7) KOLLATH, Erich. *Fotbal : technika a taktika hry*. Václav Salcman. Praha : Grada Publishing a.s., 2006. 140 s. ISBN 80-247-1336-5
- 8) MACHO, Milan. *Fotbal vášeň 20. století*. Praha: BRÁNA, 1999, ISBN 80-7243-057-2
- 9) MARTENS, Rainer. *Úspěšný trenér*, Příbram: Grada, 2006, ISBN 80-247-1011-0
- 10) ONDŘEJ, Oldřich. *Malá škola fotbalu*, Praha: Olympia, 1990, ISBN 80-7033-001-5
- 11) PSOTTA, Rudolf, et al. *Fotbal : Kondiční trénink*. Zdenka Marvanová. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a. s., 2006. 220 s. ISBN 80-247-0821-3
- 12) RADNEDGE, Keir. *50 LET POHÁRU MISTRŮ EVROPSKÝCH ZEMÍ A LIGY MISTRŮ*. Marta Bartošková, Milan Lžička. Praha : Albatros nakladatelství, a.s., 2005. 288 s. ISBN 80-00-01708-3
- 13) SKALKOVÁ, Jarmila. *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*. Praha : [s.n.], 1983. 204 s
- 14) TÁBORSKÝ, František. *Sportovní hry*. Praha: Grada, 2004, ISBN 80-247-0908-2

- 15) VOTÍK, Jaromír. *Fotbal : trénink budoucích hvězd*. Praha : Grada Publishing a.s., 2003. 140 s. ISBN 80-247-0463-3
- 16) VOTÍK, Jaromír. *Fotbalová cvičení a hry*. Praha : Grada Publishing a.s., 2005. 128 s. ISBN 80-247-0925-2
- 17) VOTÍK, Jaromír. *Trenér fotbalu : "B" licence*. Praha : OLYMPIA, a.s., 2001. 256 s. ISBN 80-7033-598-X
- 18) VOTÍK, Jaromír. *Trenér fotbalu : "B" UEFA licence*. 2. vyd. Praha : OLYMPIA, a.s., 2005. 264 s. ISBN 80-7033-921-7
- 19) VOTÍK, Jaromír, ZALABÁK, Jiří. *Trenér fotbalu : "C" licence*. 2. upr. vyd. Praha : OLYMPIA, a.s., 2003. 127 s. ISBN 80-7033-782-6

9.2. ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- 20) BÍLEK, Miroslav. *Problematika čtyřčlenné zónové obrany ve výkonostním fotbale* [online]. Brno, 2008. 41 s. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita. Dostupné z WWW: <<http://theses.cz/id/pv1s3a>>.
- 21) BUBENÍČEK, Radim. *Zónová obrana a útočení obranné formace* [online]. Brno, 2008. 39 s. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita. Dostupné z WWW: <<http://theses.cz/id/f9u5s6>>.
- 22) Českomoravský fotbalový svaz [online]. 2000 [cit. 2011-06-08]. Fotbal.cz. Dostupné z WWW: <<http://nv.fotbal.cz/index.php>>. ISSN 1214-7400.
- 23) KUBÍČEK, Pavel. *Specifika herního výkonu ve fotbalu v rozestavení 4-3-3* [online]. Olomouc, 2010. 55 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Dostupné z WWW: <<http://theses.cz/id/1zes25>>.
- 24) NĚMEČEK, Pavel. *Problematika odebrání míče v zónové obraně ve vrcholovém fotbale* [online]. Brno, 2007. 59 s. Diplomová práce. Masarykova Univerzita. Dostupné z WWW: <<http://theses.cz/id/goiyd1>>.

- 25) Odborná část FOTBAL. In *Texty pro školení trenérů* [online]. Ostrava : [s.n.], 2007 [cit.2011-06-07]. Dostupné z WWW: <<http://proplnyzivot.osu.cz/test/soubory/fotbal%202.pdf>>
- 26) *The official website for European football* [online]. 1998 [cit. 2011-06-08]. UEFA.com. Dostupné z WWW: <<http://www.uefa.com/>>.
- 27) *Trenink.com* [online]. 2007 [cit. 2011-06-21]. Trenink.com. Dostupné z WWW: <<http://www.trenink.com/>>.
- 28) *Výsledky.com* [online]. 2011 [cit. 2011-06-21]. Archiv soutěží. Dostupné z WWW: <http://vysledky.lidovky.cz/fotbal/fotbal_seznam-soutezi.php>. ISSN 1213-1385.
- 29) *Wikipedia : The Free Encyclopedia* [online]. 2006-11-28 [cit. 2011-06-21]. Combination game. Dostupné z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Combination_Game>.

10. SEZNAMY

10.1. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1	13
Obrázek 2	15
Obrázek 3	16
Obrázek 4	18
Obrázek 5	19
Obrázek 6	20
Obrázek 7	39
Obrázek 8	40
Obrázek 9	40
Obrázek 10	41
Obrázek 11	42
Obrázek 12	43
Obrázek 13	44
Obrázek 14	45
Obrázek 15	45
Obrázek 16	46
Obrázek 17	59
Obrázek 18 – rozestavení 4-2-3-1	80
Obrázek 19 – rozestavení 4-1-4-1	80
Obrázek 20	81
Obrázek 21	81

10.2. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – použité grafické symboly	11
Tabulka 2 – přehled přerušení útočné fáze	30
Tabulka 3 – realizace Cvičení 1	53
Tabulka 4 – realizace Cvičení 3	53
Tabulka 5 – realizace Cvičení 8	54
Tabulka 6 – realizace narážek	54
Tabulka 7 – rozbor 1	58
Tabulka 8 – rozbor 2	60
Tabulka 9 – rozbor 3	62
Tabulka 10 – rozbor 4	63
Tabulka 11 - rozbor 5	65
Tabulka 12 - rozbor 6	66
Tabulka 13 - rozbor 7	68
Tabulka 14 - rozbor 8	70

10.3. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - rozbor 1.....	58
Graf 2 - rozbor 2.....	60
Graf 3 - rozbor 3.....	62
Graf 4 - rozbor 4.....	64
Graf 5 - rozbor 5.....	65
Graf 6 - rozbor 6.....	67
Graf 7 - rozbor 7.....	68
Graf 8 - rozbor 8.....	70
Graf 9 - četnost kombinačních akcí	71